

Verksamhetsberättelse 2017

Verksamhetsberättelse 2017

Centrum för
kommunstrategiska studier
CKS

April 2018

Titel: Verksamhetsberättelse 2017

Författare: Martin Klinthäll

Fotografer omslag: Peter Modin, Anna Valentinsson, Helena Jalkner

Centrum för kommunstrategiska studier

Rapport 2018:04

ISBN: 978-91-7685-281-1

ISSN 1402-876X

Linköpings universitet

Centrum för kommunstrategiska studier

Campus Norrköping

601 74 Norrköping

Telefon: 011-36 30 00 (växel)

www.liu.se/cks

Tryck: LiU-Tryck, Linköping 2018

Innehåll

Verksamhetsberättelse 2017	5
Utveckling	5
CKS idé	5
2017 blev ett händelserikt år	6
Ramar för verksamheten 2016-2018	7
Lokal politik och demokrati	7
Lokal ledning, styrning och organisering	7
Lokal utveckling och samhällsplanering	8
Styrning och ledning	9
Ägardialog	10
Verksamhetsdialog	10
CKS medarbetare	11
Personal med övergripande arbetsuppgifter	11
Biträdande professorer, lektorer, doktorander och forskningsassistenter	12
Praktikanter	16
Övriga medarbetare	16
Forskningsprojekt vid CKS 2017	17
Lokal politik och demokrati	17
Lokal ledning, styrning och organisering	18
Lokal utveckling och samhällsplanering	22
Gästforskare	24
Forskningsprojekt finansierade av CKS	25
Avslutade projekt	26
CKS Lärande	26
CKS 20 år	27
CKS seminarier	28
Samverkansdag med Linköpings kommun	29
Samverkan i nätverk	30
Utbildningar	32
Ekonomi	33
Bokslutskommentarer	34
Avtal om extern finansiering	35
Uppdrag, medverkan i vetenskapliga konferenser med mera	37
Uppdrag	37
Gissur Ó Erlingsson	37
Presentationer, föredrag med mera	39
Publikationer, vetenskapliga arbeten, mm	46
CKS rapporter 2017	46
Vetenskapliga artiklar (peer-review)	46
Böcker, bokkapitel och annan vetenskaplig publicering	47
Rapporter	49

Konferensbidrag	49
Populärvetenskapliga artiklar, krönikor, debattinlägg	50
CKS uppsatstävling	51
CKS Nyhetsbrev	52
CKS synlighet i media	53
CKS synlighet	53
Kommentar	54
Bilaga – CKS egna publikationer	56
Rapporter tidigare utgivna av CKS	56

Verksamhetsberättelse 2017

Centrum för kommunstrategiska studier (CKS) är ett centrum för forskning och samverkan vid Linköpings universitet. Det övergripande målet för CKS är att bredda och fördjupa den kommunstrategiskt relevanta kunskapsbildningen, till stöd för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Ambitionen är att CKS ska utgöra ett nationellt kraftcentrum för strategisk kommunforskning och fungera som en vetenskaplig resurs i kommunernas övergripande utvecklingsarbete.

Utveckling

Sedan början av 1990-talet samarbetar kommunerna i Östergötland med Linköpings universitet. Våren 1997 ingicks ett avtal mellan universitetet och kommunerna och Centrum för kommunstrategiska studier, CKS, bildades. Ett nytt avtal tecknades i anslutning till att CKS firade sitt tioårsjubileum 2007. I slutet av 2016 tecknades ännu ett nytt avtal som gäller för perioden 2017-2021. Detta avtal ger CKS goda möjligheter att även fortsättningsvis bedriva kommunstrategiskt relevant forskning, och att bredda och fördjupa den kommunpolitiska kunskapsbildningen.

2017 blev också det första året med det femåriga samverkansavtalet med Region Östergötland. Detta avtal syftar till att stödja CKS nuvarande verksamhetsinriktning och övergripande mål som beskrivs i dokumentet "Ramar för verksamheten 2016-2018".

CKS idé

Det övergripande målet för CKS är att bredda och fördjupa den kommunstrategiskt relevanta kunskapsbildningen, till stöd för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

CKS delmål är att:

- Stödja och bedriva forskning som är av kommunstrategisk relevans och av hög vetenskaplig kvalitet.
- Följa, delta och vara initiativtagare i nationell och internationell forskning inom kommunstrategiskt relevanta områden.
- Skapa möjligheter för möten och kunskapsutbyte mellan forskare, politiker och tjänstemän inom kommunal verksamhet.

CKS ska verka för att mötet mellan universitet och kommuner blir ömsesidigt berikande och kunskapsbyggande. Verksamheten bör präglas av stor interaktivitet vad gäller att identifiera forskningsfrågor och samarbetsområden. Det är i mötet mellan universitet och kommunerna – i första hand de kommuner som bidrar till finansieringen av CKS – som idéer om nya forskningsfrågor och samarbetsområden växer fram.

Kommunernas forsknings- och utvecklingsbehov ställer krav på hög

vetenskaplig kvalitet. Det fordrar att CKS arbetar strategiskt och stimulerar långsiktig kunskapsuppbyggnad. Såväl styrelsens arbete som den operativa verksamheten ska kännetecknas av en respekt för forskarens rätt till vetenskaplig integritet och oberoende vad gäller analys och slutsatser. Forskarens teoretiska förankring och kritiska förmåga ses som en tillgång i arbetet med att utveckla och fördjupa kommunstrategiskt relevant kunskap, till stöd för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

2017 blev ett händelserikt år

Under 2017 fyllde CKS 20 år, vilket firades med att den årliga kommundagen uppraderades till en högtidlig jubileumsdag, som ägde rum den 16 november i Norrköping. Inför jubiléet gav CKS ut en antologi med namnet Att äga framtiden, i vilken en lång rad forskare, kommunföreträdare och debattörer medverkar. Förutom den upplaga som delades ut inför jubiléet, har boken efterfrågats från många håll.

Vid sidan av antologin, där flera av CKS medarbetare medverkar, har forskarna vid CKS fortsatt att publicera sig i olika vetenskapliga sammanhang, med internationella tidskrifter och antologier, rapportserier och populärvetenskapliga sammanhang som exempel.

År 2017 har också varit ett år då det blivit tydligt att CKS verksamhet expanderar. Ett nytt samarbetsavtal med Region Östergötland har trätt i kraft under 2017 som en viktig förstärkning av förutsättningarna för forskning om lokala och regionala frågor, samt kopplingarna däremellan. Nya forskningsmedel från externa finansörer har landats av forskare på CKS, ofta i samarbete med forskare på andra avdelningar vid LiU eller på andra universitet. Sammantaget har dessa nya medel, tillsammans med grundfinansieringen från kommunerna och universitetet, skapat möjligheter att förstärka kompetensen inom CKS olika kunskapsfält genom rekryteringar av såväl forskare, som postdoktorer och forskningsassistenter. Via gästforskarprogrammet, egna konferenser och workshops har forskningsverksamheten ytterligare förstärkts.

Inom CKS Lärande fortsatte under 2017 den viktiga utåtriktade verksamheten med en rad seminarier och lärandetillfällen för kunskapsutbyte mellan forskare, politiker, tjänstemän och en intresserad allmänhet. Ett nytt samarbete för kunskapsutbyte med kommunenheten vid Finansdepartementet har kommit till stånd under 2017, vilket är ett tecken på att CKS befäster sin position som en efterfrågad miljö för kommunrelevant forskning och forskningskommunikation.

Ramar för verksamheten 2016-2018

CKS styrelse antog i december 2015 nya ramar för verksamheten som formuleras i dokumentet Ramar för verksamheten 2016-2018 (Dnr ISAK-2016-00002).

CKS ska vara en mötesplats för kommunforskare och kommunala företrädare. Utgångspunkten är att möten och kunskapsutbyte mellan forskare, politiker och tjänstemän stärker och berikar den kommunala verksamheten likväl som kommunforskningen. Ambitionen att vara ett nationellt kraftcentrum för strategisk kommunforskning är därför nära förbunden med ambitionen att fungera som en mötesplats för lärande, och som en vetenskaplig resurs i kommunernas utvecklingsarbete.

Under perioden 2016-2018 arbetar CKS inom följande tre kunskapsfält och med följande prioriterade tematiser:

Lokal politik och demokrati

Arbetet inom kunskapsfältet syftar till att fördjupa kunskapen om frågor som rör lokal politik och demokrati.

- Frågor om politiskt deltagande, i synnerhet deltagardemokratiska innovationer; olika former av kontakter mellan kommunala företrädare och medborgare som sker parallellt med de traditionella representativa kanalerna.
- Förtroendevaldas villkor och förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag, liksom de politiska partiernas interna arbetsätt.
- Politikens betydelse inom och för det kommunala välfärdsområdet, t.ex. hur politiska ambitioner och prioriteringar men också styrfilosofier påverkar den kommunala välfärdsverksamheten.
- Rättssäkerhet och tillit i kommunpolitiken, frågor som rör granskning och uppföljning av kommunal verksamhet, inte minst i icke-traditionella organisationsformer såsom kommunala bolag.

Lokal ledning, styrning och organisering

Arbetet inom kunskapsfältet syftar till att fördjupa kunskapen om hur kommunerna leder, styr och organiserar sitt arbete.

- Utmaningar för ledare i den kommunala organisationen. Villkoren och formerna för samarbete mellan politiska ledare och chefstjänstemän, samt dessa ledares roller, arbete och samarbete i den kommunala organisationen.
- Frågor om hur kommuner styr och organiserar sig för att uppnå balans mellan verksamhet och ekonomi på kort och lång sikt.
- Frågor om kunskapsutveckling, ledning, styrning och organisering av välfärdsområdet för att möta ökande och förändrade behov och krav. Hur

bemöts och hanteras dessa av ledning och personal? Vilka konsekvenser får det i sin tur för och i olika verksamheter?

Lokal utveckling och samhällsplanering

Arbetet inom kunskapsfältet syftar till att fördjupa kunskapen om utmaningar och möjligheter för lokalt och kommunalt arbete för hållbar utveckling.

- Kommuners planering för att hantera demografisk förändring; i städer och på landsbygden.
- Integrering av fysisk och strategisk kommunal planering för lokal utveckling.
- Lokala partnerskap och initiativ samt sociala innovationer för välfärd, sysselsättning och företagande.
- Kommuners planering, samverkan och insatser för hållbar utveckling med ekologiska frågor i fokus.

Styrning och ledning

CKS verkar inom hela Linköpings universitet, men är administrativt knutet till Institutionen för studier av samhällsutveckling och kultur (ISAK).

Under 2017 var Joseфина Syssner föreståndare fram till halvårsskiftet, därefter tog Martin Klinthäll över som föreståndare. Sabrina Thelander har under året varit biträdande föreståndare. Professor Brita Hermelin har varit vetenskaplig ledare.

Verksamheten har letts av en styrelse som påbörjade sin treåriga mandatperiod vid ingången av 2015. Styrelsen har haft fyra protokollförda sammanträden under 2017: 28 mars, 30 maj, 26 september och 5 december.

Styrelsen har bestått av följande ledamöter:

Företrädare för kommunerna

Ordinarie ledamöter:

Anders Härnbro, (ordförande) Finspång
Eva Andersson, Norrköping
Camilla Egberth, Motala
Paul Lindvall, Linköping
Annicki Oscarsson, Ödeshög

Ersättare:

Maria Gillberg, Mjölby
Sophia Jarl, Norrköping
Curt Karlsson, Mjölby
Anna Nilsson, Valdemarsvik

Företrädare för Linköpings universitet

Ordinarie ledamöter:

Kerstin Ekberg, IMH
Bo Hellgren, FilFak, vice ordf.
Marie Jansson, ISV
Jörgen Nissen, KFU

Ersättare:

Anna Fogelgren Eriksson, IBL
Lena Högberg, IEI
Harald Rochracher, TEMA

Adjungerad från Linköpings universitet:

Hans Nilsson, ISAK

Ägardialog

CKS föreståndare och vetenskapliga ledare bjuder varje år in kommunernas kommunstyrelseordföranden (KSO) till en ägardialog. Ägardialogen är ett tillfälle för CKS att redovisa sin verksamhet och för KSO att lämna synpunkter och idéer på hur CKS ska kunna utvecklas långsiktigt.

2017 års ägardialog ägde rum den 24 november i Linköping. På ägardialogen presenterades årets verksamhet inom CKS Lärande samt beviljade ansökningar och publiceringar inom ramen för CKS forskning. Framtida utmaningar för kommunerna och behovet av forskning kring dessa diskuterades, liksom CKS Forskningsstöd. Dessutom utsågs ansvariga för arbetet med nominering av kommunrepresentanter till CKS styrelse 2018-2020.

Verksamhetsdialog

CKS föreståndare och vetenskapliga ledare bjuder varje år in medlemskommunernas kommunchefer till en verksamhetsdialog. Verksamhetsdialogen är ett tillfälle för CKS att redovisa sin verksamhet och för kommuncheferna att lämna synpunkter och idéer på hur CKS ska kunna utvecklas.

2017 års verksamhetsdialog ägde rum den 15 december i Linköping. På mötet presenterades CKS ramdokument i förhållande till det gångna årets verksamhet inom CKS Lärande och CKS forskning. Nya forskningsprojekt och rekryteringar presenterades, liksom strukturen för CKS finansiering, samt arbetet med att utse en ny styrelse för perioden 2018-2020.

CKS medarbetare

Följande medarbetare har varit knutna till CKS på hel- eller deltid, under hela eller delar av 2017:

Personal med övergripande arbetsuppgifter

Josefina Syssner, docent. Föreståndare tom 2017-06-30.

Martin Klinthäll, docent. Föreståndare from 2017-07-01.

Föreståndarens uppgift är att leda den dagliga verksamheten och att säkra dess långsiktiga utveckling. I uppdraget ingår att företräda CKS i kontakter med universitetet och den filosofisk fakulteten, i kontakt med kommunvärlden samt med den nationella arenan. En central uppgift för föreståndaren är att formulera och utveckla målen för CKS verksamhet och att medverka till att gemensamma synsätt utvecklas kring forsknings- och samverkansfrågor inom CKS. Föreståndaren har också ett övergripande ansvar för och en drivande roll i arbetet med att söka forskningsmedel och utarbeta avtal med externa finansiärer.

Sabrina Thelander, fil dr. Biträdande föreståndare.

Den biträdande föreståndaren ersätter vid behov föreståndaren som företrädare för CKS i kontakter med universitetet och med kommunerna. En annan uppgift är att ansvara för verksamheten inom verksamhetsområdet CKS Lärande (se nedan). Den biträdande föreståndaren är akademiskt och praktiskt ansvarig för att verksamheten inom CKS Lärande håller en hög kvalitet, och har en tydlig koppling till de strategiska mål som uttrycks i ramdokument, samverkansavtal och i styrelsens beslut.

Brita Hermelin, professor. Vetenskaplig ledare.

Professorns uppgift är att fungera som vetenskaplig ledare vid CKS. Det övergripande målet och uppgiften för den vetenskapliga ledaren är att genom diskussioner och erfarenhetsutbyten verka för att kommunrelevant forskning initieras och genomförs. Uppgiften kräver att idéer kommuniceras, prövas och utvecklas i olika sammanhang. Arbetet sker dels i interaktion med CKS medlemskommuner, dels i det akademiska fältet. Det senare kan exempelvis innebära att vara ledamot i betygsnämnder samt att vara sakkunnig i olika sammanhang. Det innebär även deltagande på nationella och internationella konferenser och forskarmöten samt att publicera forskningsresultatet i internationella sammanhang.

Christine Erlandsson, samordnare.

I samordnarens uppgifter ingår bland annat löpande ekonomi, fakturering, avtal, distribution av nyhetsbrev och annan information, administration av CKS konferenser, nätverksträffar och seminarier, beställningar av böcker och

rapporter med mera. Administratören ska också medverka till att skapa goda förutsättningar för relationer med kommunerna och spridning av information om CKS.

Anna Valentinsson, kommunikatör.

Kommunikatören arbetar med såväl strategiska som operativa arbetsuppgifter: sköter CKS webbplats, skriver och bearbetar texter, fotograferar, ansvarar för sociala medier och tryckt material och formgivning. I rollen ingår också att fungera som ett bollplank i kommunikationsfrågor för CKS ledning och medarbetare och att bistå i mediakontakter, arbeta med populärvetenskapliga aktiviteter och annan utåtriktad kommunikation.

Biträdande professorer, lektorer, doktorander och forskningsassistenter

Under 2017 har flera biträdande professorer, lektorer, doktorander och forskningsassistenter haft hela eller delar av sina anställningar på CKS. Deras uppgift är att genom forskning och samverkan bidra till att CKS syften och mål uppfylls. Personerna verkar inom CKS verksamhetsfält; *Lokal politik och demokrati, Lokal utveckling och samhällsplanering samt Lokal ledning, styrning, organisering.*

Lokal politik och demokrati

Gissur Ó Erlingsson, docent, biträdande professor.

Erlingssons forskning rör a) de politiska partiernas interna liv, främst ute i kommunerna, och då i synnerhet fokus på deras rekryterings- och nomineringsarbete; b) frågor om tillit och korruption i lokalpolitiken; samt granskning, insyn och revision av kommunal verksamhet – med särskilt fokus på kommunala bolag; c) politiskt deltagande och förutsättningarna för förtroendevalda att fullgöra sina uppdrag.

Johan Wänström, fil.dr, universitetslektor.

Wänström bedriver främst forskning om kommunalt och regionalt politiskt ledarskap såsom till exempel a) det nya kommunala parlamentariska landskapet och dess effekter på koalitionsbyggande och styrning; b) lokala medborgaropinioner kring kontroversiella kommunala beslut såsom till exempel skolnedläggningar; c) vid samarbeten mellan kommuner och regioner.

Bo Persson, docent, universitetslektor.

Persson har under året arbetat två månader åt CKS i ett projekt om kommuner som forskningspolitiska aktörer. Syftet med projektet är att undersöka utvecklingen av lokal forskningspolitik i ett urval av Sveriges kommuner, vilka faktorer som kan förklara forskningspolitikens utformning i kommunerna

samt vilka som är följderna av kommunernas ökande närvaro för det svenska forskningspolitiska systemet i sin helhet. Under året har han utöver detta gjort arbetsinsatser inom projekten Små kommuner stora företag (Vetenskapsrådet) och Lokal forskningspolitik i Norrköping (Norrköpings fond för forskning och utveckling).

Joakim Hessling, forskningsassistent.

Hessling var anställd under sommaren för att tillsammans med Erlingsson göra en studie om kommunala bolag och deras roll som sponsorer.

Wazah Pello Esso, forskningsassistent.

Pello Esso var anställd under våren 2017 för att tillsammans med Erlingsson arbeta med materialinsamling för ett forskningsprojekt om kommunala bolag, och ett om nykomlingar i kommunpolitiken.

Lokal utveckling och samhällsplanering

Brita Hermelin, professor.

Hermelin har under 2017, vid sidan om sitt uppdrag som vetenskaplig ledare, bedrivit forskning inom följande fyra olika projekt; Hållbar utveckling och ”grön tillväxt”; Små kommuner och stora företag; Norrköpings arbetsmarknad i förändring; samt Ett regionalt utvecklingsystem – att organisera för regional utveckling i Östergötland. Dessa projekt handlar om hur kommuner och regioner är involverade i samverkan för strategiskt arbete för hållbar utveckling och tillväxt.

Albin Olausson Algotson, doktorand.

Olausson Algotson är sedan hösten 2016 antagen som doktorand i statsvetenskap vid Institutionen för industriell och ekonomisk utveckling (IEI) men bedriver merparten av sin forskning på CKS. Tillsammans med sin handledare Josefina Syssner bedriver han följeforskning på Tillväxtverkets program Stärkt lokal attraktionskraft 2015–2018. Den övergripande avhandlingsidén går ut på att analysera hur lokal och regional utvecklingspolitik formas och blir till i interaktion mellan professionella tjänstemän, näringsliv och civilsamhälle.

Martin Klinthäll, docent, universitetslektor.

Martin Klinthäll tillträdde som föreståndare på CKS vid halvårsskiftet 2017 och är vid sidan om detta uppdrag projektledare för ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt om migration och egenföretagande; Strategies and structures: A multi-disciplinary study of the preconditions for entrepreneurship in Sweden. I projektet ingår forskare inom företagsekonomi, sociologi och ekonomisk historia från universiteten i Linköping, Lund och Uppsala, samt Region Skåne. Fram till början av september verkade Martin Klinthäll även som avdelningschef vid avdelningen REMESO vid Linköpings universitet.

Inessa Laur, fil dr, postdoktor.

Laur doktorerade på avdelningen för Projekt, Innovationer och Entreprenörskap (PIE) vid Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling. Hennes forskningsfält handlar om klusterbyggande och hon har studerat entreprenörer, eldsjälar och deras drivkrafter för att bygga kluster. Hon anställdes som postdoktor vid CKS under våren 2017 och har under året varit involverad i forskningsprojekt om Norrköpings kommuns arbetsmarknad. Laur har under hösten varit föräldraledig.

Conrad Siebert, forskningsassistent.

Siebert, masterstudent i regional management & business development, var under våren 2017 anställd som forskningsassistent i det Formasfinansierade projektet Strategier för kommuner som krymper. I en delstudie har han undersökt de kommunikativa utmaningarna som kommer av ett vikande befolkningsunderlag. Studien har genomförts i Niedersachsen, Tyskland, och i Västerbotten, Sverige.

Josefina Syssner, docent, universitetslektor.

Syssner har vid sidan av sitt uppdrag som föreståndare bedrivit forskning i två projekt; Strategies for shrinking municipalities, som finansieras av Formas och drivs tillsammans med professor Gert Jan Hospers, Twente universitet, Nederländerna, samt Stärkt lokal attraktionskraft som finansieras av Tillväxtverket. I fokus för Syssners forskning står frågor som rör lokal utvecklingspolitik, lokal anpassningspolitik samt offentliga aktörers betydelse för besöksnäringens utveckling. Forskningen sker ofta i ett komparativt perspektiv - inom Sverige eller mellan Sverige, Tyskland och Holland. Syssner var under maj och juni 2017 gästforskare vid statsvetenskapliga institutionen vid universitetet i Rostock, Tyskland.

Lokal ledning, styrning och organisering

Kerstin Johansson, docent, biträdande professor.

Fokus för Johanssons forskning är det kommunala välfärdsområdet, främst kommunala förvaltningar inom områden som socialtjänst och arbetsmarknad med fokus på frågor om kunskapsutveckling, styrning, ledning och organisering. Forskningen omfattar även professioner och organisationer samt institutionella praktiker inom annan offentlig sektor vilka kommunerna samverkar med, och räknas som så kallade människobehandlande organisationer (Human services organisations). Under 2017 har Johansson initierat en forskargrupp kopplad till CKS, KSSA -Kommunstrategiskt socialt arbete, som i första hand fungerar som ett textseminarium men som även initierar och diskuterar forskning inom Kommunstrategiskt socialt arbete.

Robert Jonsson, ek.dr, biträdande universitetslektor.

Jonssons forskningsfokus är organisering och styrning av investeringsekonomi i kommuner utifrån ett livscykelperspektiv samt organisering av kommunal ledning. Jonsson är också intresserad av samverkan mellan universitet och kommuner och är tillsammans med Wänström ansvarig för kommunchefsnätverket. Jonsson är också ansvarig för utbildningen Ledarskap i kommuner. Under 2017 bedrev Jonsson framför allt forskning om organisering och styrning av långsiktigt hållbar kommunal VA. Forskningen finansierades av Svenskt Vatten och slutredovisades 2017.

Simon Härnbro, doktorand.

Under 2017 har Härnbro varit verksam som doktorand. Inom ramen för doktorandtjänsten har frågor relaterade till forskningsprojektet Servicetjänster inom socialtjänsten fördjupats. Härnbro har tidigare (2014-2016) arbetat som forskningsassistent i ovan nämnda projekt. Uppdraget som forskningsassistent har inneburit att arbeta med materialinsamling och att skriva fram underlag till projektets slutrapport (2017).

Erik Eriksson, fil. dr, postdoktor.

Eriksson disputerade i november 2015 på en avhandling som studerar brukardelaktighet i offentliga organisationers utvecklingsarbete och anställdes i augusti 2016 som postdoktor på CKS. Hans forskning rör policyprocesser och implementering av policy inom människobehandlande organisationer liksom brukarperspektiv, brukarorganisering och relationen mellan medborgare och välfärdsstat. På CKS undersöker han under sin tvååriga postdoktorsanställning Arbetsförmedlingens arbete med etablering av nyanlända invandrare, bland annat i samarbete med Kerstin Johansson. Han fortsätter också att utforska offentliga organisationers arbete med att integrera användarperspektiv i deras verksamheter. Under 2017 har Eriksson utöver sin forskning ansvarat för CKS seminarier.

Sabrina Thelander, fil. dr, universitetslektor.

Under 2017 ägnade Thelander merparten av sin tid åt att, på uppdrag av rektor, leda utredningen Strategi för en ökad volym av uppdragsutbildning vid LiU; utredningen lämnade förslag som resulterade i ett beslut om en ny organisation för uppdragsutbildning. På resterande tid var hon biträdande föreståndare på CKS.

David Ekholm, fil. dr, postdoktor.

Ekholm disputerade i september 2016 med avhandlingen "Sport as a means of responding to social problems: Rationales of governing, welfare and social change" i ämnet socialt arbete, vid Institutionen för samhälls- och välfärdsstudier (ISV), Linköpings universitet. Ekholm bedriver sedan våren 2017, och sedan oktober 2017 som postdoktor, sin forskning vid CKS. I pågående forsk-

ningsprojektet Idrott som en väg till social inkludering: styrning genom demokratisk fostran och organisatorisk samverkan studerar han hur olika samhällsaktörer interagerar, såsom idrottsföreningar, välgörenhetsorganisationer, sociala entreprenörer och sponsorer, tillsammans med offentliga aktörer såsom kommun, polis och andra myndigheter för att möjliggöra demokratiskt deltagande och social inkludering för unga i socialt utsatta områden. I forskningen illustreras hur nya former av välfärdsarbete växer fram i dagens socialpolitiska sammanhang. Utöver sin forskning på CKS är Ekholm verksam som lärare på socionomprogrammet vid LiU.

Praktikanter

Emanuel Wittberg, masterstudent i nationalekonomi vid Linköpings universitet. Under sin tid som forskningsassistent våren 2017, arbetade Wittberg huvudsakligen inom ett projekt finansierat av Vetenskapsrådet som handlar om styrning och granskning av kommunala bolag. Gissur Ó Erlingsson var hans handledare.

Jimmy Olofsson, masterstudent i statsvetenskap vid Linköpings universitet. Under sin tid som praktikant medverkade Olofsson i projektet Ett regionalt utvecklingssystem? – Att organisera för regional utveckling i Östergötland. I uppgiften ingick att genomföra ett antal intervjuer med företrädare för kommunerna i Östergötland, att transkribera intervjuer samt att tillsammans med handledare vid CKS författar ett Arbetsnotat. Brita Hermelin var handledare.

Oscar Sjöberg, masterstudent i statsvetenskap vid Linköpings universitet. Sjöberg medverkade i Erikssons och Johanssons studie om etableringsuppdraget. Sjöberg genomförde i första hand en kartläggning av tidigare forskning kring etablering och etableringsuppdraget. Arbetet genomfördes i första hand via dokument/textanalys och resulterade i en arbetsrapport. Kerstin Johanson var handledare.

Övriga medarbetare

Ola J Hedin, ekonom på ISAK, har varit ansvarig för ekonomi, avtal och stöd vid ansökan och upphandlingar inom CKS.

Lennart Kågström, beteendevetare, har under 2017 arbetat med CKS ledarskapsprogram Ledarskap i kommuner som riktar sig till högre kommunala chefer.

Marianne Sennehed Petersson har genom särskilt avtal varit knuten till CKS för att leda kvalitetsnätverket Qvalitet Öst. Detta avtal avslutads vid halvårsskiftet 2017.

Forskningsprojekt vid CKS 2017

Lokal politik och demokrati

Det nya politiska landskapets utmaningar - att besluta över blockgränserna

Projektledare: Johan Wänström.

Efter valet 2014 uppstod ett nytt parlamentariskt läge i många svenska kommuner. Traditionella blockbaserade majoritetsstyren bildades i endast en tredjedel av kommunerna varvid det fanns behov av blocköverskridande samarbeten i många kommuner. Under hösten och vintern 2014–15 genomfördes därför en studie där Wänström i samarbete med SKL studerar förutsättningarna för att styra i en minoritetsposition. Året därpå studeras förutsättningarna för blocköverskridande samarbeten. En tredje delstudie i det projektet påbörjades i december 2017 med fokus på koalitionsförhandlingar och andra förberedelser inför en ny mandatperiod. Projektet finansieras av SKL.

Insyn i, samt styrning och kontroll av kommunala bolag

Projektledare: Gissur Erlingsson.

Frågan om korruption och maktmissbruk i Sverige har hamnat högt på den politiska dagordningen de gångna åren. Visserligen går det aldrig att utforma system som helt utesluter rättsröta. Däremot kan motståndskraften mot oegentligheter stärkas inom de områden där riskerna för maktmissbruk är som störst. Kommunala bolag har av många aktörer utpekats som en särskild riskzon för korruption och där aningslösheten bland ledande företrädare är stor.

Forskningsprojektet är inriktat på hur kommuner arbetar med styrning av sina bolag, samt hur ansvarsutkrävandet och insynen i bolagen fungerar. Ambitionen är att projektet långsiktigt ska bidra till att öka medvetenheten om problemkomplexet i kommunsektorn, och därmed stärka ägarstyrningen, insyn i bolagen samt leda till en mer kvalitativ revision av de kommunala bolagen. Projektet fick ett uppstartsbidrag under 2013 om 260 000 SEK från Norrköpings fond för forskning och utveckling. Det slutredovisades hösten 2014 med rapporten Hur styrs och granskas kommunala bolag?. Med avstamp i detta pilotprojekt formulerades en ansökan till Vetenskapsrådet på samma tema, men med ett mer extensivt upplägg. Det beviljades under hösten 2014 en finansiering om 3,2 MKR under perioden 2015–2018, där också Anna Thomasson, Företagsekonomiska institutionen vid Lunds universitet och Andreas Bergh, Nationalekonomiska institutionen vid Lunds universitet medverkar. Till dags dato har åtta vetenskapliga publikationer kommit ut från detta projekt, som avslutas under 2019.

Nya i politiken/Politikens villkor

Ungefär var sjätte av dem som väljs in i kommunfullmäktige lämnar sitt uppdrag innan mandatperiodens slut. Benägenheten att hoppa av är större i

grupper som redan från början är underrepresenterade, exempelvis bland kvinnor och unga personer. Avhopp är även vanligare bland dem som är nya i politiken. Samtidigt blir landets kommunfullmäktigeförsamlingar allt äldre och på många håll har partierna svårt att hitta lämpliga kandidater, vilket gör att omfattande nyrekryteringar kommer att krävas framöver för att behålla samma antal politiker.

Mot denna bakgrund är det angeläget att utvinna mer kunskap om lokalpolitikens villkor, och på så vis skapa ett kunskapsunderlag för att kunna reformera lokalpolitikens institutioner i syfte att underlätta för underrepresenterade grupper att komma in i politiken och minska deras benägenhet att hoppa av. Syftet med den här studien är att vinna ny kunskap inom dessa områden. Detta har vi gjort genom att genomföra en panelundersökning som riktades till personer som kandiderade i 2014 års val till kommunfullmäktige, och som vi följt upp med enkäter sedan dess. Projektets första del avrapporterades under våren 2015 med rapporten *Att ta plats i politiken* (Stockholm: SKL) och med fortsatt ekonomiskt stöd från SKL har vi fortsatt samla in material under 2016 och 2017; och uppföljningsrapporten *Fullmäktigeledamoten och mandatperioden* (Stockholm: SKL) publicerades våren 2017. Medverkar i projektet gör Gissur Erlingsson, och projektet leds av Richard Öhrvall (Avdelningen för statsvetenskap, Linköpings universitet).

Lokal ledning, styrning och organisering

Brukarinflytande och civilsamhällets relation till det offentliga

Projektledare: Erik Eriksson.

Projektet undersöker medborgardelaktighet och mer specifikt ”brukarinflytande” inom välfärdssektorn. Detta är en fortsättning på Erikssons avhandlingsprojekt och berör hur brukare och patienter inom socialtjänst och psykiatri involveras i de offentliga organisationernas utvecklings- och policyarbete. Under 2017 författades tre artiklar på ämnet – en som rör den organiserade patient- och brukarrörelsens relation till det offentliga i en lokal kontext, och en som rör hur den politiska diskursen kring brukarinflytande har förändrats från 1990-talets början fram till idag, och en som behandlar hur de närmare relationerna mellan frivilligsektorn och det offentliga påverkar brukarkollektivets oberoende ställning. De två förstnämnda artiklarna är antagna för publicering under 2018, och den sistnämnda är inskickad för vetenskaplig bedömning.

Etableringsfasen - Om policy, praktik och kunskapsutveckling i Arbetsförmedlingens organisation

Projektledare: Kerstin Johansson. Projektmedarbetare: Erik Eriksson.

CKS bedriver en studie av Arbetsförmedlingens arbete med etableringsuppdraget; det vill säga det uppdrag som gör Arbetsförmedlingen till övergri-

pande ansvarig för mottagandet och integrationen av nyanlända invandrare. Projektet bedrivs genom två delstudier och det övergripande syftet är att undersöka hur olika aktörer ser på etableringsuppdraget. Johanssons delstudie fokuserar på anställda arbetsförmedlares upplevelse av att jobba med etableringsuppdraget, medan Eriksson undersöker deltagares perspektiv och hur Arbetsförmedlingen arbetar med att integrera deltagarperspektiv i sitt policyarbete. I studien ingår också att studera och analysera hur etableringsuppdraget formuleras officiellt, politiskt och organisatoriskt. Projektet sträcker sig från hösten 2016 till våren 2018, med huvudsakligt fokus under 2017. Projektet finansieras av Arbetsförmedlingen. I december 2017 publicerades en CKS-rapport som avrapporterar den ena delstudien av projektet: *Kunskapsutveckling som etablering – Om kvalificerade etableringsinsatser och målgruppsinkludering i myndigheters kunskapsproduktion*.

Evidensbaserad praktik i socialtjänsten

Projektledare: Kerstin Johansson.

Under 2017 har Johansson främst avslutat ett större forskningsprojekt om evidensbaserad praktik inom socialtjänsten. Vidare har Johansson arbetat med forskning om ungdom, utbildning, bildning och arbetsmarknad.

Ett regionalt utvecklingssystem?

- Att organisera för regional utveckling i Östergötland

Projektledare: Johan Wänström och Brita Hermelin.

Den 1 januari 2015 bildades Region Östergötland som ett resultat av en historisk reform av hur arbetet med en rad olika verksamheter organiseras. Bland annat tog den nya organisationen över ansvaret för det regionala utvecklingsarbetet från Östsam och länsstyrelsen. I en studie som startade den 1 juli 2015 och som pågick till den 31 dec 2017, har CKS på Region Östergötlands uppdrag fått i uppgift att initialt studera hur regionbildningsprocessen gick till samt därefter lägga fokus på hur det regionala utvecklingsarbetet ska organiseras. Hur ska samarbetet mellan Region Östergötland, kommunerna och andra regionala aktörer organiseras för att optimera den regionala utvecklingen? Hur ska ansvaret för olika delar av verksamheter och beslutsfattandet fördelas? Det är några centrala frågor i studien. Under 2017 genomfördes bland annat studier av regionens strukturbildningsarbete samt samarbetet mellan kommunerna och regionen i vård och omsorgsfrågor, vilket i slutet av året presenterades i CKS-rapporten *Att organisera för regional utveckling: erfarenheter från regionbildning i Östergötland*. Projektet finansieras av Region Östergötland.

Kommunala ekonomichefer

Projektledare: Robert Jonsson och Johan Wänström.

Under 2014 påbörjades en interaktiv studie avseende kommunala ekonomichefer. Vad är och gör en kommunal ekonomichef? var den övergripande frågan i studien. Den interaktiva forskningen avslutades hösten 2016 och studien

redovisades i slutet av 2016 i CKS-rapporten *Den kommunala ekonomichefen – En motvillig maktaktör i en föränderlig ledningsorganisation*. Studien bygger på interaktiv forskning där Jonsson och Wänström tillsammans med ekonomichefer i Östergötlands kommuner utvecklat kunskaper om kommunalt ekonomichefskap. I forskarnas analyser av ekonomichefernas empiriska erfarenheter synliggörs de förväntningar och krav som en ekonomichef behöver navigera mellan såsom till exempel att vara både politisk neutral, modig och en god pedagog.

Jonsson och Wänström har påbörjat arbetet med att vidareutveckla den avrapporterade forskningen, planen är att skriva fram ett konferenspaper under 2018.

Människorna, organisationerna och lagarna: Ett forskningsprojekt om etablering av nyanlända invandrare.

Projektledare: Erik Eriksson.

Projektet undersöker nyanlända invandrades etablering på arbetsmarknaden och de etableringsinsatser som Arbetsförmedlingen bedriver. Projektet fokuserar på nyanländas egen bild av etablering och det statliga etableringsprogrammet, liksom på statliga myndighetspraktiker och hur Arbetsförmedlingen som myndighet kan jobba tillsammans med nyanlända i sitt interna förbättringsarbete. En delstudie bedrivs inom det externfinansierade projektet *Etableringsfasen – Om policy, praktik och kunskapsutveckling i Arbetsförmedlingens organisation*.

Teoretiskt fokuserar forskningen på att tydliggöra vilka olika logiker kring etablering och arbetsmarknadsintegration som förekommer på politisk, organisatorisk och individuell nivå bland de aktörer som är involverade i etableringsprogrammet. Genom att klargöra hur dessa logiker ser ut och hur de sammanfaller och motsäger varandra är förhoppningen att bidra med kunskap kring hur etablering och integration i samhället kan möjliggöras. Under 2017 samlades data in till projektet som också har analyserats. Under kommande år påbörjas arbetet med att skriva vetenskapliga artiklar som presenterar resultaten.

Organisering och styrning av kommunal VA-verksamhet

Projektledare: Robert Jonsson.

För att kunna erbjuda kommunernas medborgare säkert vatten och reningsverk som uppfyller dagens miljökrav, krävs väl fungerande VA-anläggningar och organisationer. I kommunerna finns sedan några år tillbaka finansiella och verksamhetsmässiga mål med inriktning mot god ekonomisk hushållning som stöd för att bedriva kommunala verksamheter av god kvalitet på kort och lång sikt. I kommunerna utvecklas och tillämpas olika verktyg och metoder för att följa upp och säkra kvalitet över tid. Ett sådant exempel är Svenskt Vattens verktyg Hållbarhetsindex, som syftar till att hjälpa kommunerna att analysera

och utveckla VA-verksamheten. 2015 och 2016 års hållbarhetsindex visar att många kommunala VA-organisationers anläggningar har en väl fungerande drift. Samtidigt finns stora brister vad gäller de kommunala VA-organisationernas förmåga att utveckla långsiktiga planer, strategier och processer.

I forskningsprojektet studeras vari denna brist består, varför den uppkommer, och om den går att åtgärda. I studien ingår två kommuner och ett kommunalt VA-bolag som gemensamt ägs av sex kommuner. Studien avrapporterades under 2017 via en muntlig presentation vid VA-stämman i Karlstad samt via rapporten *Organisering och styrning av kommunal VA-verksamhet: En studie av förmågor, brister och förbättringspotential* som gavs ut av Svenskt Vatten Utveckling. Projektet finansierades av Svenskt Vatten.

Forskningen bidrog också till ett kapitel i CKS jubileumsantologi *Att äga framtiden* som Jonsson skrev tillsammans med Anna Thomasson, Lunds universitet och som handlar om betydelsen av aktivt ägarskap för att hantera investeringar utifrån ett livscykelperspektiv. Vidare har Jonsson skrivit en vetenskaplig artikel (accepterad) som handlar om huruvida och varför kommunal VA utgör ett strategiskt område för kommuner tillsammans med Mattias Hjerpe och Erik Glaas.

Jonsson och Thomasson har erhållit forskningsmedel för fortsatta studier under 2018 som handlar om kommunala VA-investeringar.

Idrott som en väg till social inkludering: styrning genom demokratisk fostran och organisatorisk samverkan

Projektledare: David Ekholm.

Det här forskningsprojektet handlar om idrottens potential för socialpedagogiskt integrationsarbete med barn och unga samt om den roll som samverkan mellan offentliga och civilsamhälleliga aktörer har för att bedriva sådant arbete. I projektet följs flera olika verksamheter som bedrivs i socialt och ekonomiskt utsatta stadsdelar med fokus på att bidra till samhällsnytta såsom exempelvis inkludering, integration, deltagande i föreningsliv eller drog- och brottsprevention – och idrott för unga används som ett verktyg för detta. Sådana verksamheter utgör exempel på en framväxande typ av insats där dels lärande och fostran utgör en dominerande rationalitet för att åstadkomma integration, och dels där samverkan mellan en mångfald av aktörer mobiliseras i den demokratiskapande praktiken och där kommunens roll för demokratisk fostran, styrning och ansvar för att hantera sociala problem som segregation och marginalisering är i omförhandling.

Kunskapen om detta är väsentlig både som generellt bidrag till reflektion över idéer om lärande och samverkans plats i dagens socialpolitik samt som kunskapsbidrag för utveckling av praktiskt arbete i kommuner och hos andra aktörer. Projektet bidrar till en ökad förståelse för vilken roll civilsamhället har och kan få som producent av välfärdens service och tjänster, i ett samhälle som gradvis omorganiserar sina välfärdsinsatser. Projektet kan bidra med kunskap

som ger förutsättningar för att utveckla det praktiska arbetet med integration av barn/ungdomar i områden präglade av marginalisering, där olika aktörer kan mobiliseras för att motverka klyftor som annars riskerar att permanentas. I dessa avseenden är forskningsprojektet på ett mycket konkret sätt betydelsefullt för planering, beslutsfattande och genomförande i kommuner och andra offentliga verksamheter.

Under hösten 2017 genomfördes ett omfattande arbete med intervjuer och fältobservationer inom flera olika verksamheter som ingår i forskningsprojektet.

Lokal utveckling och samhällsplanering

Demografianpassad infrastruktur i kommuner som krymper

Projektledare: Josefina Syssner och Robert Jonsson.

Även om svenska kommuner med vikande befolkningsunderlag börjat uppmärksammas allt mer, saknas forskning kring om och hur krympande kommuner anpassar sina anläggningstillgångar. Att sådan kunskap saknas är anmärkningsvärt, eftersom det kommunala utjämnningssystemet inte kompenserar för dåligt underhållna anläggningstillgångar. Dessutom innebär oanvända anläggningstillgångar att resurser går åt till sådant som inte genererar någon nytta för medborgarna.

Jonsson och Syssner har genomfört en studie som syftar till att öka förståelsen för hur man i krympande kommuner hanterar och planerar för sina anläggningstillgångar. Studien har tidigare resulterat i en artikel i *Nordisk Administrativ Tidskrift*. 2017 resulterade studien i ett konferenspaper som presenterades på Nordic Geographers Meeting i Stockholm, och i kapitlet *New demography, old infrastructure: the management of fixed assets in shrinking municipalities in Sweden* i en antologi som publicerades på LIT-förlag i slutet av 2017.

Hållbar utveckling och "grön tillväxt"

Projektledare: Brita Hermelin. Projektmedarbetare: Ida Andersson (Stockholms universitet) samt Sara Gustafsson och Lukas Smas (Nordregio).

Hållbar utveckling är sedan flera decennier tillbaka en genomgripande vision för samhällsutvecklingen. Detta omfattar olika aspekter som ekologisk, social, ekonomisk och kulturell hållbarhet. Inom detta projekt har två olika artikelmanus arbetats fram och som har presenterats vid olika konferenser. För det första har Brita Hermelin tillsammans med Sara Gustafsson och Lukas Smas under året sammanställt och analyserat Norrköpings kommuns planeringsprocesser kopplat till framväxten av Ostlänken i artikeln *A management approach to strategic planning for greening the City: the importance of policy, learning and organisation*. Att planera för hållbara städer har blivit allt viktigare och i artikeln analyseras och diskuteras hur miljöfrågor får genomslag

i kommunala planeringsprocesser i det stora stadsomvandlingsprojekt som följer med Ostlänken. Artikeln vill bidra till en diskussion kring hur hållbarhetsambitionerna översätts från planering till praktik genom processtyrning och implementeras i den reguljära verksamheten och genom projekt. Manuskript som Hermelin författat med Sara Gustafsson och Lukas Smas har presenterats på internationell konferens (EUGEO i Bryssel) och skickats till internationell tidskrift.

Ytterligare ett manus har författats (tillsammans med Ida Andersson) om mellanstora kommuners planering för grön tillväxt. Detta manus har titeln *How green growth is adopted for local policy – a comparative study among ten second-rank cities in Sweden*. Det är presenterat på två konferenser (Norsa i Karlstad och AAG i Boston) och skickat till en vetenskaplig tidskrift.

Små kommuner och stora företag

Projektledare: Brita Hermelin. Projektmedarbetare: Grete Rusten (Universitetet i Bergen, Kristina Westermarck (Stockholms universitet), Bo Persson och Kristina Trygg.

Detta projekt, med finansiellt stöd av Vetenskapsrådet, har pågått sedan 2014 och ska avrapporteras i mars 2018. I projektet ställs frågan om kommuners relationer och agerande i relation till företag och arbetsgivare har betydelse för regional ekonomisk hållbarhet och tillväxt. De empiriska studierna fokuserar på mindre kommuner där stora industriföretag är lokaliserade.

Under året har en vetenskaplig artikel från projektet publicerats (med Grete Rusten) *Cross-sector collaboration in upper secondary school vocational education: experiences from two industrial towns in Sweden and Norway*; resultat har presenterats på den internationella konferensen NGM i Stockholm och två manus har skickats in till två tidskrifter (samförfattade med Grete Rusten och med Bo Persson). Vidare har en enkät skickats ut till samtliga näringslivschefer i landet som genererade drygt 60 procent i svarsfrekvens.

Norrköpings arbetsmarknad i förändring

Projektledare: Brita Hermelin. Projektmedarbetare: Inessa Laur.

Denna studie om Norrköpings arbetsmarknad sker i samverkan med Norrköpings kommun. Studien syftar till att öka kunskapen om arbetsmarknadens utveckling i kommunen och att utifrån den kunskapen diskutera möjliga arbetsmarknadspolitiska insatser och åtgärder. Under året har ett preliminärt manus arbetats fram och projektarbetet är avslutat. Slutrapportering via CKS-rapport kvarstår.

Strategier för kommuner som krymper

Projektledare: Josefina Syssner. Projektmedarbetare: Conrad Siebert, Gert-Jan Hospers, Marlies Meijer.

Urbaniseringen innebär att städer växer, men också att andra platser krymper.

Ungefär hälften av Sveriges kommuner står i dag inför en situation där befolkningmängden gradvis minskar. Detta är en utveckling som ställer berörda kommuner inför utmaningen att fortsätta driva kommunal verksamhet med bibehållen kvalitet, trots att befolkningen och skatteunderlaget minskar.

I det här projekt utgår vi ifrån det politiskt-normativa antagandet att kommuner som krymper bör utveckla en lokal anpassningspolitik. Med anpassningspolitik menar vi en politik som på ett sammanhängande sätt beskriver de insatser som man avser göra för att anpassa kommunen till de nya förutsättningar som en krympande ekonomi och minskade befolkningstal medför.

Projektet är av internationell jämförande karaktär och sker i samarbete med Gert-Jan Hospers vid Twente Universitet. Omfattande fältforskning har genomförts i både Sverige, Tyskland och Nederländerna. Projektet beviljades 3,8 MKR av Formas i november 2014 och kommer att slutrapporteras 2018. Under 2017 har projektet genererat två tidskriftsartiklar, två bokkapitel, ett konferenspaper och en antologi.

Stärkt lokal attraktionskraft

Projektledare: Josefina Syssner. Projektmedarbetare: Albin Olausson Algotson. Tillväxtverket har av regeringen fått till uppgift att fördela 15 miljoner kronor till tio kommuner som vill utveckla ett systematiskt och långsiktigt arbete för stärkt attraktionskraft. CKS ska under hela programtiden, hösten 2015 till hösten 2018, utgöra följeforskare med viss processtödjande funktion. CKS ska genom sin forskningsinsats bidra till att (1) konkretisera kommunernas problembeskrivning, målbeskrivning och aktiviteter, (2) systematiskt beskriva de metoder som utvecklas och prövas samt (3) konkretisera projektens resultat så att erfarenheter kan tas till vara. Vidare ska CKS:s forskningsinsats bidra till att utveckla kommunernas förmågor till att själva göra ovanstående.

Följeforskningen har under 2017 avrapporterats i form av PM med olika tematiker samt CKS-rapporten *Att stärka den lokala attraktionskraften – målbilder och genomförande i den lokala utvecklingspolitiken*.

Följeforskning bedrivs i nära kontakt med såväl pilotkommunerna som Tillväxtverkets programansvariga. Projektet finansieras av Tillväxtverket.

Gästforskare

Att samarbeta med och ha internationella gästforskare och studenter har blivit ett vanligt inslag i CKS miljö de senaste åren. De internationella kontakterna har varit så värdefulla att CKS från och med 2017 har ett gästforskarprogram. Syftet är att fördjupa kontakten med forskare och forskningsmiljöer utanför Linköpings universitet. Gästforskaren ska ha en tydlig anknytning till något av CKS forskningsfält och delta i forskning eller samverkan.

Gunnar Helgi Kristinsson (University of Iceland) var gästforskare vid CKS

under fyra veckor under maj och juni. Kristinsson gav två seminarier om sin forskning om korruption i mogna välfärdsstater, och använde tiden i övrigt för att arbeta med vetenskapligt skrivande och en större forskningsansökan tillsammans med Gissur Erlingsson.

Grete Rusten (Universitetet i Bergen) var gästforskare vid CKS under två olika veckor i februari respektive i maj. Genom de besöken genomfördes arbete för projektet *Små kommuner och stora företag*, finansierat av Vetenskapsrådet och med Brita Hermelin som projektledare.

Matthew Loftis (Aarhus University) och *Royce Carroll* (University of Essex) besökte CKS under drygt en vecka i augusti. De båda forskarna medverkar i samma VR-finansierade forskningsprojekt som Gissur Erlingsson *Causes and Policy Consequences of Agenda Setting*. Under tiden på CKS gav de ett seminarium om forskningsprojektet, och arbetade i övrigt med att samla in data och analysera, framför allt rörande politiska dagordningar i svenska kommuner.

Forskningsprojekt finansierade av CKS

Under våren 2016 utlyste CKS medel för forskningsprojekt. Av de inkomna ansökningarna beslutade styrelsen i december 2016 att bevilja knappt 2 MKR i forskningsanslag till två projekt. Dessa påbörjades under 2017.

Hur kan kommunala chefer leda för både produktion och innovation?

Projektledare: Anna Fogelberg Eriksson, IBL.

Projektet fokuserar hur kommunala chefer hanterar och bemöter utmaningen att balansera samtida verksamhetskrav på stabil och effektiv produktion av välfärdstjänster, samt utvecklingsinriktat innovationsarbete. Utgångspunkten tas i tidigare erfarenheter av att samarbeta med kommuner kring deras innovationsarbete, samt egen och andras tidigare forskning på området innovation i offentlig sektor samt chefers arbete och ledarskap.

Under 2017 påbörjades arbetet i projektet genom utarbetande av synopsis till en tidskriftsartikel med fokus på balansen mellan produktion och innovation, samt därefter re-analys av genomförda chefsintervjuer (2016 samt 2017). Parallellt har författande av en CKS-rapport påbörjats. Under året ägde byte av projektledare rum, men arbetet fortsätter enligt plan.

Projektet beviljades 991 448 SEK.

Den lokala politikerns bildningsarenor

Projektledare: Henrik Nordvall, IBL.

Detta projekt avser undersöka (ut)bildningsmöjligheter som organiseras för kommunalpolitiskt förtroendevalda, dels genom partierna och de studieförbund och folkhögskolor de samverkar med, dels genom kommunerna. Syftet

är att ge överblick och fördjupad bild av organiserade bildningsarenor av olika slag för kommunpolitiker. Forskningsfrågorna handlar om omfattning och variation, mål för utbildningsarrangemang samt betydelse av dessa för de individer som deltar.

Under 2017 inleddes en inventering av utbildningar riktade mot politiker som genomförs av kommun och studieförbund. Kontakt har tagits med samtliga studieförbund på nationell nivå och material från ABF (nationellt) och en kommun har hittills tillgängliggjorts och initialt analyserats.

Projektet beviljades 847 488 SEK.

Avslutade projekt

I januari 2013 fattade styrelsen beslut om att bevilja sammanlagt 3 miljoner SEK i forskningsanslag till fyra projekt. Ett av dessa projekt är avslutade och slutredovisades till CKS styrelse i mars 2016, men ytterligare publikationer har tillkommit under 2017:

Organisering och långsiktiga strategier för kommunal välfärd - Exemplet evidensbaserad praktik i socialtjänsten.

Projektledare: Kerstin Johansson, lektor i socialt arbete vid CKS, tidigare lektor vid ISV.

Huvudsyftet med denna studie har varit att studera organisation och långsiktiga strategier för kommunal välfärd. Det empiriska exemplet är det reformarbete som nu pågår inom socialtjänsten och har sin grund i SOU-utredningen 2008:18 Evidensbaserad praktik i socialtjänsten – till nytta för brukaren. Det är ett genomgripande arbete som utgör ett exempel på hur statliga interventioner återverkar på kommunal praktik. Studien har en teoretisk utgångspunkt såväl som ett konkret praktikinära fokus. De övergripande forskningsfrågorna har varit: Hur kan vi kritiskt förstå de (kommunala) människobehandlande organisationerna som organisationer och institutionella praktiker? Hur kan dessa organisationer utvecklas och stärkas långsiktigt samt strategiskt för att möta samhällets förändrade resurser och krav?

Projektet beviljades 800 000 SEK.

CKS Lärande

De aktiviteter som har ett uttalat syfte att skapa möten och kunskapsutbyte mellan forskare, politiker och tjänstemän samlas i verksamhetsområdet CKS Lärande. Det handlar om kommundagar, samverkansdagar, seminarier, utbildningar och nätverk. Denna verksamhet ger forskare, politiker och tjänstemän möjlighet till kunskapsutbyte och reflektion. Därigenom bidrar CKS till att främja den strategiska kompetensen hos kommunala politiker och tjänstemän, men också till att kommunrelevant forskning kan bedrivas.

CKS 20 år

År 2017 var det 20 år sedan CKS organiserades som en centrumbildning vid Linköpings universitet. För att fira att CKS efter 20 år är en så vital forsknings- och samverkansmiljö som någonsin, bestämdes att 2017 års kommandag skulle genomföras i form av ett jubileumsfirande. En kommitté med biträdande föreståndaren Sabrina Thelander i spetsen arbetade fram ett spännande program med forskarpresentationer, gruppdiskussioner och paneldebatt, som står att läsa om nedan. Dagen avslutades med en högtidlig jubileumsfest med bland annat körsång av Chorus Lin. Under ledning av Joseфина Syssner, Sören Häggroth och Ulf Ramberg genomfördes med anledning av jubileet även ett antologiprojekt som resulterade i boken *Att äga framtiden - Perspektiv på kommunal utveckling*, som presenteras under nästa rubrik.

Att äga framtiden - Perspektiv på kommunal utveckling

I samband med CKS 20-årsjubileum gavs antologin *Att äga framtiden - Perspektiv på kommunal utveckling* ut. Redaktörer för boken var Joseфина Syssner, Sören Häggroth, doktor i statsvetenskap och tidigare generaldirektör samt statssekreterare i Finansdepartementet och Ulf Ramberg, docent i företagsekonomi vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet och forskningsledare vid KEFU (Rådet för kommunalekonomisk forskning och utbildning).

Boken samlar idéer om kommunernas framtid och 30 författare bidrar med kunskap och perspektiv på frågor som är centrala i den lokala samhällsutvecklingen. Författarna är forskare, experter, journalister, politiker och tjänstepersoner och har alla stor erfarenhet av kommunala frågor.

Bidragen är skrivna utifrån olika perspektiv och riktar fokus mot olika delar av den kommunala verksamheten. De uppmärksammar frågeställningar som är av grundläggande betydelse för att kommunerna ska kunna fortsätta att ha den unika roll i samhällsutvecklingen som de har haft under mycket lång tid.

Boken delades ut till alla som medverkade i jubileumskonferensen och i samband med lanseringen i oktober skrev redaktörerna ett debattinlägg i Dagens Samhälle, ett pressmeddelande skickades ut och boken har en egen sida på liu.se-webben där den också kan beställas. Vid årsskiftet hade 132 exemplar beställts via hemsidan.

Framtid, kunskap, visioner - CKS jubileumskonferens

Jubileumskonferensen ägde rum i Norrköping den 16 november på Renströmmen och den efterföljande middagen hölls på Grand Hotel.

Dagen innehöll tillbakablickar, nutidsanalyser och framtidsspaning för att ge näring åt en kunskapsbaserad, breddad och fördjupad debatt om samhällsutvecklingen på lokal nivå i Sverige. Tillsammans med inbjudna föreläsare från hela landet belystes de demokratiska, demografiska, ekonomiska, organisatoriska och hållbarhetsrelaterade samhälleliga utmaningar som kommunerna i Sverige står inför idag.

Konferensen inleddes med en tillbakablick över kommunens föränderliga roll som Sören Häggroth, *Kommuninvests Kunskapscentrum*, anförde. Sedan följde *Kommunen som samhällsbyggare – olika villkor i det tude-lade Sverige* med Josefina Syssner, CKS och Anders Lidström, Umeå universitet. Anna Lundberg, Malmö högskola, talade under rubriken *Mänskliga rättigheter i migrationens tidevarv* och Hans Lind, tidigare vid Kungliga Tekniska Högskolan, ställde den retoriska frågan *En bostadsmarknad för alla – hur ska kommunerna planera för framtiden?* Shirin Ahlbäck Öberg, Uppsala universitet, talade under rubriken *Hur väl fungerar granskningen av våra kommuner?* och Mattias Hjerpe, Linköpings universitet, blev siste talare i plenum under rubriken *Klimatomställningen är här!*

Därefter följde gruppdiskussioner under fyra olika teman: Kommunal självstyrelse, statlig styrning och en bärkraftig kommunstruktur. Migration och bostadsbyggande – hur bygger vi ett samhälle för alla? Granskning och ansvarsutkrävande i kommuner. Vilka bidrag kan kommunerna lämna till klimatpolitiken?

Konferensen avslutades med en paneldebatt om vilken som är den främsta kommunala framtidsutmaningen. I panelen satt Torbjörn Dybeck, kommundirektör Hallsberg; Anna Nilsson, oppositionsråd och gruppleddare (M) i Valdemarsvik; Lars Stjernkvist, kommunstyrelsens ordförande (S) i Norrköping samt Monica Holmqvist, förbundsdirektör Kommunförbundet Skåne. Debatten leddes av Ulf Ramberg, docent i företagsekonomi vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet.

Under konferensen delades även priset ut för "Årets kommunuppsats" som gick till Ann Jansson med masteruppsatsen *Gymnasieskolan i samverkan – Mellankommunal samverkan och dess effekter i den lilla kommunen*.

Moderator under konferensen var Anna Valentinsson. Diskussionsledare i grupperna var Albin Olausson Algotson, Martin Klinthäll, Gissur Ó Erlingsson och Brita Hermelin. Mycket av det förberedande och praktiska arbetet inför dagen utfördes av Sabrina Thelander, Martin Klinthäll, Christine Erlandsson och Anna Valentinsson. Ansvariga för programmets utformning var Sabrina Thelander, Josefina Syssner och Gissur Ó Erlingsson. 61 personer deltog i konferensen.

CKS seminarier

CKS arrangerar regelbundet seminarier som vänder sig till kommunernas politiker och tjänstemän, forskare och studenter. Seminarier och konferenser där medarbetare vid CKS medverkat externt redovisas längre fram i verksamhetsberättelsen.

Under 2017 har två seminarier genomförts i samarbete med kommunerna. Seminarierna ägde rum i ute i kommunerna, i regel i respektive kommunhus, där kommunchefen hälsade välkommen.

Välfärd för alla

Seminarie serien under våren 2017 handlade om lokal välfärdspolitik och förutsättningarna för att lyckas ta hänsyn till socialtjänstlagens krav, demokratiska värden och skapa trygghet för alla, och samtidigt upprätthålla en god ekonomisk hushållning:

- Att samverka för äldre med sammansatta behov. 9 mars 2017, i kommunhuset i Vadstena. Föreläsare: Staffan Johansson, professor i socialt arbete vid Göteborgs universitet.
- När resurserna inte räcker för att uppfylla lagkraven. 27 april 2017, kommunhuset i Kisa. Föreläsare: Robert Jonsson, ekonomie doktor, CKS vid Linköpings universitet.
- Landsbygdkommunen, civilsamhället och de äldsta invånarna. 4 maj 2017, kommunhuset i Valdemarsvik. Föreläsare: Marianne Abramsson, docent i kulturgeografi vid Avdelningen åldrande och social förändring (ASC) vid Linköpings universitet.

Privata utförare, kommunala bolag och tjänstemannamakt

Seminarieerna hösten 2017 handlade om ledarskap och styrning inom politiskt styrda organisationer:

- Funktionell styrning av privata utförare. 7 september 2017, kommunhus i Motala. Föreläsare: Tobias Johansson, professor i företagsekonomi vid Karlstads universitet.
- Kommunala bolag kräver insyn och transparens. 12 oktober 2017, folkets hus i Boxholm. Föreläsare: Anna Thomasson, docent i företagsekonomi vid Lunds universitet.
- Tjänstemän med makt att påverka. 23 november 2017, Utbildningsförvaltningen i Linköping. Föreläsare: Jan Olsson, professor i statsvetenskap vid Örebro universitet.

Samverkansdag med Linköpings kommun

Den 6 november 2017 arrangerade CKS tillsammans med Linköpings kommun en samverkansdag med temat *Integration genom företagande – Arbetsmarknaden är avgörande för ett inkluderande samhälle*.

Arbetsmarknaden är avgörande för inkludering i samhället och Samverkansdagen 2017 handlade om vilken roll företagandet kan spela för sysselsättning och integration på arbetsmarknaden. Eftermiddagen bjöd på flera talare och perspektiv: *Småföretagandets roll för integrationen i Sverige*. Martin Klinthäll, docent i ekonomisk historia vid Linköpings universitet; *Nationell utblick kring etablering och arbetsmarknad*. Björn Andersson, utredare vid Sveriges kommuner och landsting, SKL; *Integration och företagande. Förutsättningar för arbetsmarknadsintegration och integration via företagande – engagerande exempel med viktiga resultat*. Senana Cedec, Elitgrup-

pen i Norrköping, Julieta Avetisyan, Adsitias AB, Sadra Jannati, United By Work och Per Simfors, universitetslektor, IKK, Korta Vägen.

Samverkan i nätverk

CKS strävar efter samarbete med samtliga medlemskommuner. En form för detta är att arbeta i nätverk. Nätverken löper normalt över flera år. Samtidigt omprövas nätverkssamarbetet regelbundet. Omprövningen sker i dialog med såväl styrelsen som med kommunföreträdare och forskare. Medarbetare vid CKS kan olika roller i olika nätverk och kan i en del fall leda och organisera nätverken, i andra vara med som deltagande forskare. Samtliga nätverk syftar till lärande och erfarenhetsutbyte.

Kommunledning - nätverk med kommunstyrelseordförande

CKS är värd för ett nätverk för kommunstyrelseordförande från CKS samarbetskommuner och från kommuner som gränsar till Östergötland. Nätverket syftar till lärande och erfarenhetsutbyte kring den egna rollen i relation till den kommunala organisationen och det omgivande samhället. För CKS innebär detta en möjlighet att etablera och upprätthålla strategiskt viktiga relationer med politiker i den kommunala sfären, bedriva kommunrelevant forskning och bidra till kunskapsutveckling och reflektion genom ett möte mellan deltagare och forskare.

Nätverket träffas fyra gånger per år (lunch till lunch), vanligtvis en gång tillsammans med kommunchefernas nätverk. Värdskapet för nätverksträffarna cirkulerar bland medverkande kommunstyrelseordförande. På så sätt har förhållanden i enskilda kommuner kunnat uppmärksammas till gagn både för nätverksdeltagare från de kommuner som varit värdar och för deltagare från övriga kommuner. Deltagande i nätverket är personligt.

Under 2017 gästades nätverket av ett antal forskare från LiU och andra universitet. Även forskare som är verksamma på CKS presenterade sin forskning.

Nätverket leddes under 2017 av Johan Wänström, Josefina Syssner och Martin Klinthäll.

Kommunledning - nätverk med kommunchefer

CKS är värd för ett nätverk av kommunchefer från CKS samarbetskommuner, men också från kommuner som gränsar till Östergötland. Nätverket syftar till lärande och erfarenhetsutbyte kring den egna rollen i relation till den kommunala organisationen och det omgivande samhället. För CKS innebär detta en möjlighet att etablera och upprätthålla strategiskt viktiga relationer med chefstjänstemän i den kommunala sfären, bedriva kommunrelevant forskning och bidra till kunskapsutveckling och reflektion genom ett möte mellan deltagare och forskare.

Nätverket träffas fyra gånger per år (lunch till lunch), vanligtvis en gång tillsammans med kommunstyrelseordförandenans nätverk. Värskapet för nätverksträffarna cirkulerar bland medverkande kommunchefer. På så sätt har förhållanden i enskilda kommuner kunnat uppmärksammas till gagn både för nätverksdeltagare från de kommuner som varit värdar och för deltagare från övriga kommuner. Deltagande i nätverket är personligt.

Under 2017 gästades nätverket av ett antal forskare från LiU och andra universitet. Även forskare som är verksamma på CKS presenterade sin forskning. Nätverket leddes under 2017 av Johan Wänström och Robert Jonsson.

Nätverket för kommunala kvalitetssamordnare - Qualitet Öst

Sedan 1996 finns i Östergötland ett nätverk för kvalitets- och verksamhetsutveckling inom den kommunala organisationen. Målsättningen är att "tillvarata och synliggöra de gemensamma resurser som finns i kommunerna ökar chanserna att de blir nyttjade på ett mer effektivt sätt". Marianne Sennehed Pettersson har fungerat som nätverkets koordinator under en rad år. 2006 fick nätverket sin hemvist på CKS. CKS har velat stärka det vetenskapliga stödet i nätverket och sedan december 2015 medverkar docent Kerstin Johansson, CKS, som deltagare i nätverket. Forskningens roll i nätverket är dock inte uppenbar, vilket gör att kopplingen till en forskningsmiljö som CKS inte är den självklart bästa hemvisten för nätverket. Hösten 2016 beslutade CKS styrelse därför att uppdra åt CKS föreståndare att senast till halvårsskiftet 2017 och i samarbete med nätverkets koordinator hitta en alternativ hemvist åt Qualitet Öst. Vid halvårsskiftet 2017 övergick Qualitet Öst till annan hemvist.

Nätverk för brottsförebyggande arbete - RegBrå

RegBrå – Regional samverkan för brottsprevention – är ett samarbete mellan kommunerna i regionen, Polisen i Östergötland, Länsstyrelsen och Linköpings universitet. Samarbetet har pågått i sin nuvarande form sedan december 2010. Syftet med nätverket är att genom samverkan öka kunskapen om prevention och medverka till ökad kraft i det lokala brottspreventiva arbetet i kommunerna. CKS uppgift är framförallt att fungera som ett vetenskapligt stöd via biträdande professor Kerstin Johansson. Under 2017 tillträdde en länsamordnare för brottspreventivt arbete utsedd av BRÅ vilket medfört att nätverket sedan dess koordineras via Länsstyrelsen. Under 2017 genomfördes fyra nätverksmöten där omkring 25 personer deltog vid varje tillfälle.

Nätverket för kommuner som krymper

Sveriges befolkning har sedan 1970-talets mitt ökat med drygt 1,5 miljoner invånare. Samtidigt har nästan hälften av landets kommuner under samma period haft en negativ befolkningsutveckling. Studier visar att krympande befolkningstal har stor betydelse för förmågan att leverera väl fungerande välfärdstjänster. Trots detta har få kommuner tydligt uttalade strategier för hur man ska hantera en långvarig befolkningsminskning. Därför har Arena

för Tillväxt, SKL och CKS tagit initiativ till ett lärandenätverk där företrädare för krympande kommuner delar erfarenheter och fokuserar på utvecklingsfrågor på övergripande strategisk nivå. Målet är att ge deltagarna ökad kunskap och praktiska verktyg hur de kan möta utmaningarna som finns i att leda en liten och krympande kommun. Under 2017 har KSO och kommunchef från 20 kommuner med långvarig befolkningsminskning deltagit i nätverket. Josefine Syssner har varit CKS representant i nätverket.

Nätverk för Samverkansdoktorander i Socialt arbete

Initiativet till nätverket växte fram under 2016 för att utveckla och stärka samverkansdoktorander i socialt arbete och deras roll i arbetet att långsiktigt och strategiskt stärka kunskapsutvecklingen inom kommunal socialtjänst.

Initiativet stöds av Centrum för kommunstrategiska studier, CKS, via Kerstin Johansson och målsättningen är att nätverket ska fungera som ett stöd både till enskilda samverkansdoktorander och till de kommuner som investerat eller planerar att investera i denna anställningsform.

Utbildningar

Ledarskap i kommuner

CKS har i flera år erbjudit en utbildning för högre kommunala chefer – *Ledarskap i kommuner*. Kommunerna ger utbildningen sitt stöd med avsikt att stärka ledarskapet i kommunerna och i regionen som helhet. Den ses som ett sätt att utveckla kommunernas förmåga att skapa en långsiktigt hållbar utveckling. Utbildningen ska bidra till en ökad medvetenhet om samspelet mellan individ, grupp, organisation och samhälle. Ett mer specifikt syfte är att kommunala chefer ska utveckla det personliga ledarskapet, den egna förmågan till omvärldsanalys och rollen som ”samhällsspanare” och samhällsförändrare. Den som medverkar ska ges möjlighet att utveckla en ökad självkänedom och förmåga att samspele med omvärlden. Målgruppen är kommunala chefer som arbetar direkt mot den politiska ledningen i nämnder och styrelser samt högre chefer med personalansvar.

I utbildningsledningen fanns under 2017 Robert Jonsson och Lennart Kågström vid CKS samt en representant för kommunchefsnätverket, Madeleine Andersson, kommunchef i Askersund. Intresset för att delta var stort och hösten 2017 startade utbildningen med 16 deltagare, i samarbete med Spetsa AB.

Kommuncheferna i regionen är mentorer för deltagarna i utbildningen. Finansiering av utbildningen sker genom deltagaravgifter. Det övergripande ansvaret för utbildningen och dess planering hade Robert Jonsson under 2017.

Ekonomi

Resultaträkning i tkr.

INTÄKTER

	2017	2016
Anslag universitet	3 615	3 317
Bidrag medlemskommuner & region	9 893	9 691
Övriga projekt	3 331	3 329
SUMMA INTÄKTER	16 839	16 337

KOSTNADER

Personalkostnader	-9 669	-7 760
Lokalkostnader	-1 079	-860
Driftskostnader	-1 623	-1 921
LiU- och institutionsavgifter	-3 558	-3 001
SUMMA KOSTNADER	-15 931	-13 542

ÅRETS RESULTAT	908	2 794
-----------------------	------------	--------------

Vissa balansposter

	2017-12-31	2016-12-31
Periodens verksamhetsutfall	908	2 794
Balanserad kapitalförändring	3 651	857
Oförbrukade erhållna bidrag	11 595	10 846
Förbrukade, ännu ej erhållna bidrag	-365	-1 013
SUMMA UTGÅENDE MEDEL	15 789	13 484

Bokslutskommentarer

CKS gör ett ekonomiskt överskott om 908 tkr för verksamhetsåret 2017, vilket är något mer än budgeterade 640 tkr. Skillnaderna består framför allt av att driftskostnader är 1 190 tkr lägre än planerat. Merparten av detta balanseras visserligen genom periodisering, men tillsammans med LiU- och institutionsavgifter kvarstår en nettoeffekt om cirka 300 tkr. Det balanserade kapitalet uppgick vid årets slut till 4 559 tkr och de oförbrukade erhållna bidragen till 11 595 tkr. CKS går in i 2018 redo för att göra ett antal nya anställningar och investeringar i forskningsprojekt.

Årets resultat

Till följd av fördröjningar i rekryteringar har CKS personalkostnader de senaste åren underskridit budget. Under 2017 följer dock utfall och budget varandra väl. Postdoc-anställningarna är nu tillsatta och löper plan enligt. En lektor har visserligen hyrts ut till universitetsförvaltningen, men en annan har hyrts in som ny föreståndare från och med 1 juli. Kostnaderna svarar också väl mot det arbete som utförts och de resultat som uppnåtts.

Likt tidigare år är utbetalningarna av CKS Forskningsstöd lägre än planerat, till följd av förseningar och organisatoriska förändringar hos mottagarna. Utöver reserverade medel fanns vid årets slut 1 464 tkr att fördela till nya projekt.

CKS Mötesplatser har lägre intäkter och kostnader än budgeterat, vilket beror på att en del av verksamheten nu genomförs genom ett av LiU Holdings AB:s bolag. Som framgår av verksamhetsberättelsen är CKS output den samma, men administrationen är mindre.

Bidragsfinansierade projekt omsätter cirka 300 tkr mer än 2016 år, och förlänger den trendlinje vi sett sedan 2014. Här speglas CKS satsning på samverkansavtalet som hävstång för att kunna söka andra externa projekt. Trots det är intäkter och kostnader lägre än budgeterat, då en större transaktion med en utländska partner fördröjdes till 2018 och två svenska myndighetsprojekt ersätts i efterhand.

Upparbetat kapital och oförbrukade medel

CKS upparbetade kapital uppgår nu till totalt 4 559 tkr, fritt att förfoga över. Därutöver har CKS fortsatt en hög andel oförbrukade bidragsmedel som är vikta för specifika forskningsprojekt. Detta är positivt men ställer också krav på leverans av forskning de kommande åren. De största posterna av oförbrukade medel finns inom samverkansavtalen med kommuner och region (totalt 8 528 tkr), det VR-finansierade projektet Offentligt ägda bolag (1 767 tkr) och FORMAS studie Krympande kommuner (704 tkr).

Bland de finansörer som lämnar bidrag i efterskott finns fortsatt främst statliga myndigheter. Genom dialog med bidragsgivarna har dock nya projekt kunnat avtalas så att båda parter hittat en jämn och rimlig utbetalningstakt. Beloppen har därför minskat från 1 013 tkr föregående år till 365 tkr vid 2017 års slut.

Avtal om extern finansiering

Det förändringsarbete med ett ökat fokus på extern finansiering som inleddes 2013 har fortsatt visat sig vara en framgångsrik strategi. I sammanställningen nedan visas ingångna överenskommelser om forskningsfinansiering som tecknats under verksamhetsåret. Den externa finansieringen består i huvudsak av forskningsbidrag.

Beviljade ansökningar och ingångna överenskommelser om forskningsfinansiering.				
Svenskt Vatten FoU	Styrning, ledning och organisering av kommunal VA-verksamhet.	-	495 000 SEK	Jonsson, Syssner
SKL	Nytt parlamentariskt landskap	-	200 000 SEK	Wänström
SKL	Nya i Politiken	Avd. för statsvetenskap, LiU.	260 000 SEK	Erlingsson, Öhrvall
Vetenskapsrådet	Comparative local government in the Nordic Region (workshop-stöd)	Dept of political science, Aarhus (dk)	450 000 SEK (tre workshops)	Loftis, Bäck, Erlingsson, Thesen, Mortensen
Arbetsförmedlingen	I centrum av etableringen	-	600 000 SEK	Syssner, Johansson
Interreg	Coast4us - om långsiktigt hållbar planering	Länsstyrelsen Östergötland samt partners från Sverige Åland, Estland och Lettland.	1 000 000 SEK till CKS. (Hela projektet, 31 mkr).	Syssner
Tillväxtverket	Kunskapsutveckling i besöksnäringen		1 600 000 SEK	Syssner
Finansdepartementet	Kunskapsöversikt över kommunreformer i Europa		447 000 SEK	Erlingsson
Norrköpings kommun	Arbetsmarknadens förändring i Norrköping		250 000 SEK	Hermelin, Laur

Riksbanken	Den ojämna utvecklingen och omställningen mot en "grön ekonomi" För att organisera workshop	Göteborgs universitet, Universitetet i Bergen, City University of London	90 000 SEK	Hermelin
Region Östergötland	Ostlänken och regional utveckling - en kunskapsöversikt	CKS/ Miljöteknik	400 000 SEK	Hermelin och Gustafsson
Totalt beviljat 2017			5 792 000 SEK	

Uppdrag, medverkan i vetenskapliga konferenser med mera

Uppdrag

David Ekholm

- Kursansvar, undervisning och handledning av examensarbeten på socionomprogrammet vid LiU.
- Handledning av examensarbete på masternivå i statsvetenskap.
- Refereeuppdrag för olika internationella vetenskapliga tidskrifter.

Erik Eriksson

- Gästföreläsare vid Göteborgs universitet.

Gissur Ó Erlingsson

- Biträdande handledare för doktoranderna Richard Öhrvall och Mattias Örnerheim, Avdelningen för statsvetenskap, Linköpings universitet. Örnerheim disputerade under året.
- Gästföreläsare vid Universitetet i Bergen, 19 mars.
- Gästforskare vid University of Iceland, 20-27 maj.
- Arrangerade tvådagars workshop i Bergen/Solstrand, 6-7 oktober.
- Sverigeexpert för Observatory on Local Autonomy (adm. Av Centre National de la Fonction Publique Territoriale) för en studie om utbildning och fortbildning av kommunala tjänstemän i EU-staterna.
- Fackgranskning av bokmanuskript för SIEPS.
- Refereeuppdrag för vetenskapliga tidskrift (Scandinavian Journal of History)
- En av tre initiativtagare till – och ingår i redaktionen för – den statsvetenskapliga gruppbloggen *Politologerna*, där han också återkommande skriver inlägg.
- Återkommande krönikör i *Dagens Samhälle* och *Södermanlands Nyheter*.

Brita Hermelin

- Redaktör för Geografisk Annaler, series B, Human Geography.
- Ledamot i redaktionskommittén för PLAN (fram till november).
- Medlem i redaktionskommittén för The Service Industries Journal.
- Sakkunnig docentutnämning, Uppsala universitet
- Sakkunnig professorsanställning, Universitetet i Bergen
- Ordförande i kommitté för forskningsansökningar till SLL inom området Trafik och region (i samarbete med KTH).

- Sakkunnig för forskningsansökan till European Science Research council (ESRC)
- Ledamot i fakultetsnämnden, filosofisk fakultet, LiU.
- Ledamot i anställningsnämnden, filosofisk fakultet (ersättare), LiU.
- Ledamot i Programråd för samhällsplanerarlinjen, LiU.
- NoRSA Karlstad 9-10 mars 2017 Regions in transitions. Presenterar paper; *How visions for green growth is adopted for local policy – a comparative study among ten second-rank cities in Sweden.*
- American Association of Geographers (AAG) Annual Meeting i Boston 4-8 april 2017. Presenterar paper; *How visions for sustainable growth is adopted for strategic planning among second-rank cities in Sweden – a decentred account of policy, governance and pathways.*
- Nordic Geographers Meeting (NGM), Stockholm 18-21 juni 2017. Presenterar paper; *One-sided manufacturing towns – how regional and local contexts impact development pathways.*
- Association of Geographical Societies in Europe (EUGEO), Geography for Europe, Bryssel, 3-6 september 2017. Presenterar paper; *A combined management and strategic spatial planning approach on local sustainable development policy.*

Kerstin Johansson

- Gästföreläsare vid Linnéuniversitetet och vid Lunds universitet
- Expert/referensperson för uppdrag vid Riksrevisionen
- Koordinator för samverkansavtal mellan LiU och Norrköpings kommun.
- Handleder doktoranderna Christina Söderberg, och Jessica Sjögren vid avdelningen för socialt arbete LiU (biträdande handledare) och Lotta Lebeda vid Linnéuniversitetet (huvudhandledare).
- Undervisning mm. vid främst socialt arbete, LiU
- Medverkar i flera nätverk och forskargrupper, bland andra Nordplus-nätverket "Kunskapsutveckling i socialt arbete" och Organisationsgruppen vid Socialhögskolan i Lund.
- Refereuppdrag för nationella och internationella vetenskapliga tidskrifter. Sakkunniguppdrag i tjänstetillsättningar, betygsnämnder etc.

Robert Jonsson

- Forskarredaktör för tidningen Kommunal Ekonomi.
- Undervisar i företagsekonomi, statsvetenskap, vid socionomutbildningen samt vid SVS Master.

Josefina Sysner

- Biträdande handledare för Per Möller, doktorand vid Tema Q, Linköpings universitet.

- Biträdande handledare för Simon Härnbro, doktorand vid avdelningen för socialt arbete, Linköpings universitet.
- GeoMedia, Karlstads universitet. Medlem i Advisory Board.
- Huvudhandledare, Albin Olausson Algotsen, doktorand vid avdelningen för statsvetenskap, Linköpings universitet.
- Kungliga Skogs- och Lantbruksakademin, kommittén för stad och land. Kommittéledamot.
- LiU Holding, styrelseledamot, vice ordförande.
- Parlamentariska kommittén för en långsiktigt hållbar landsbygdspolitik, ledamot i expertkommittén.
- Parlamentariska kommittén, Kommunutredningen Fi 2017:02, ledamot i expertkommittén.
- Refereeuppdrag för internationella vetenskapliga tidskrifter.
- Rektors strategiska råd för samverkan, Linköpings universitet.
- Stiftelsen för kunskapsutveckling inom besöksnäringen, styrelseledamot.
- Stiftelsen Vadstena Forum för samhällsbyggande, ordförande.

Sabrina Thelander

- Stygruppssamordnare i det nationella forskarnätverket Ledning och organisatorisk komplexitet.
- Ledamot i Forum för LiU Skolsamverkan.

Johan Wänström

- Stygruppssamordnare, Det nationella kommunforskningsprogrammet om resursanpassning och verksamhetsutveckling i kommuner (Natkom 2).

Presentationer, föredrag med mera

Januari

- 16 "Relationen mellan politiker och tjänstemän i det kommunala ledningsarbetet." Söderköping kommuns ledningsgrupp, Norrköping. Johan Wänström.
- 17 "Plan B", Forskningspresentation, 92 möjligheter, Visby, Joseфина Syssner.
- 18 "Kommunerna – värst av alla?", presentation av boken *A Clean House* på konferens arrangerad av Transparency International, Stockholm. Gissur Ó Erlingsson.
- 19 Forskningspresentation, Nätverksmöte, ICLD, Stockholm, Joseфина Syssner.
- 19 Ungdomskontoret och bildning i Norrköpings kommun, dialog med förvaltningschef, Kerstin Johansson.

Februari

- 8 "Brukare och inflytande – Brukarrepresentanternas kooptering i socialtjänst och psykiatri", föredrag på högre seminariet, institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitetet. Erik Eriksson.
- 9 Medverkan, Rektors samverkansråd, Linköping, Josefina Syssner.
- 9 "Förvaltningens relation till politiken: en fråga om kvalitet, demokrati och legitimitet", föreläsning på utbildningen Ledarskap i kommuner, Rimforsa. Gissur Ó Erlingsson.
- 15 "Förvaltningens relation till politiken: en fråga om kvalitet, demokrati och legitimitet", föreläsning för tjänstemän och politiker inom Gnesta kommuns skolförvaltning, Öster Malma. Gissur Ó Erlingsson.
- 16 Shrinking municipalities in a Swedish context. Forskningspresentation, Helsingfors universitet, Finland, Josefina Syssner.

Mars

- 1 Lokalt och regionalt utvecklingsarbete, forskningspresentation, Region Östergötland, Josefina Syssner.
- 2 "Engagemang och avhopp i kommunpolitiken: Om förutsättningar, villkor och arbetsmiljö", nätverk för kommunstyrelseordförande i Östergötland med omnejd, Norrköping. Gissur Ó Erlingsson.
- 2 Delavrapportering av studien *Organisering och styrning av långsiktigt hållbar kommunal VA* hos Svenskt Vatten i Stockholm, Robert Jonsson.
- 3 "Koalitionsbildning i ett nytt parlamentariskt landskap." Nätverk för Kommunstyrelseordförande i Östergötland med omnejd, Norrköping. Johan Wänström.
- 9 Planning and policy in Shrinking municipalities, Nordic Regional Studies Association Conference, Karlstad Universitet, Josefina Syssner.
- 9 Presentation av forskning, "Idrott som ett sätt att möta sociala problem: kultur och fritid, utanförskap och integration". Norrköpings kommuns socialkontor. David Ekholm
- 14 "Det nya politiska landskapet." Demokratidagen 2017, SKL, Stockholm. Johan Wänström.
- 15 Planering i kommuner som krymper, Processledarutbildning i samarbete med KTH, Huddinge, Josefina Syssner.
- 16 Presentation av forskning, "Ungdomar, orten och framtiden – perspektiv på sociala interventioner i utanförskapets Sverige". FoU-dagen 2017, Linköping. Forskning och Utveckling – Centrum för vård, omsorg och socialt arbete. David Ekholm (tillsammans med Magnus Dahlstedt, LiU).
- 18 "Korruption i Sverige – finns det?", föreläsning för allmänheten på Öppet hus, Campus Norrköping (Campus Norrköpings 20-årsfirande), Norrköping. Gissur Ó Erlingsson.
- 21 "Corruption in Sweden? Why Should We Care and What do We Really Know", gästföreläsning för utbytesstudenter vid Linnéuniversitet, Växjö. Gissur Ó Erlingsson.

- 22 Presentation av FoU-rapport (kunskapsöversikt), "Ungas utanförskap i utsatta stadsdelar". Linköpings kommuns omsorgsnämnd. Stadshuset, Linköping. David Ekholm.
- 23 Medverkan, Rektors samverkansråd, Linköping, Josefina Syssner.
- 24 Planning and policy in Shrinking municipalities , forskningspresentation, KTH, Stockholm, Josefina Syssner.

April

- 4 Möte Tysklands ambassadör, Linköpings universitet, Josefina Syssner.
- 6 Organisationsgruppen Lunds Universitet, Om EBP och styrning av socialtjänsten
- 7 "Koalitionsstyrning och styrning i ett nytt parlamentariskt landskap." Nätverk för Kommunchefer i Östergötland med omnejd, Hallsberg. Johan Wänström.
- 7 "Den kommunala ekonomichefen. En motvillig maktaktör i en föränderlig ledningsorganisation." Nätverk för Kommunchefer i Östergötland med omnejd, Hallsberg. Johan Wänström.
- 11 Styrelsemöte, LiU Holding, Linköping, Josefina Syssner.
- 16 "Korruption och andra oegentligheter i Sverige – orsaker, utbredning, konsekvenser, motåtgärder?", föreläsning för kommunala tjänstemän, Q-norr-nätverket, Norrköping. Gissur Ó Erlingsson.
- 19 "Brukarinflytande på verksamhetsnivå – Gränsdragningar och möjligheter", föreläsning för kommunala tjänstemän, Södermalms stadsdelsförvaltning, Stockholm. Erik Eriksson.
- 27 "Brukarrörelsen som drivkraft för en mer (psyko)social psykiatri", presentation på nationella nätverket för humanistisk och social psykiatriforskning, Göteborg. Erik Eriksson.
- 27 "När resurserna inte räcker för att uppfylla lagkraven," CKS-seminarium i Kinda, Robert Jonsson.

Maj

- 2 "Corruption in local government – a problem also in developed countries", föreläsning för kommunala tjänstemän från Kosovo, Internationellt Centrum för Lokal Demokrati (ICLD), Stockholm. Gissur Ó Erlingsson.
- 3 "Hur arbeta för att minimera korruptionsrisker i en lågkorrupt stat", föreläsning för myndighetschefer, Statskontoret, Stockholm. Gissur Ó Erlingsson.
- 5 "Att organisera för regional utveckling – Fallet Östergötland" Konferensen Hållbar regional utveckling, SKL och Tillväxtverket, Stockholm. Johan Wänström.
- 5 "Tre kritiska reflektioner om Quality of Government-perspektivet", publik kommentator på Bo Rothsteins bok Making sense of corruption, Institutet för framtidsstudier, Stockholm. Gissur Ó Erlingsson

- 9 "Kommunstrategisk välfärdsforskning". Seminarium på Riksrevisionsverket, Sthlm, Kerstin Johansson
- 10 Styrelsemöte, Stiftelsen för kunskapsutveckling inom besöksnäringen, Stockholm, Josefina Syssner.
- 17 "Organisering och styrning av långsiktigt hållbar kommunal VA," VA-stämman i Karlstad, Robert Jonsson.
- 17-18 Symposium, Stiftelsen Vadstena Forum för Samhällsbyggande, Vadstena, Josefina Syssner. Brita Hermelin presenterar: "Perspektiv på samhällsbyggnad – det akademiska perspektivet".
- 18 "Hur minimera korruptionsrisker i kommunsektorn?", föreläsning för anställda vid Norrköping kommuns stadsbyggnadskontor, Norrköping. Gissur Ó Erlingsson.
- 18 "Maktförskjutning – Vad innebär det i praktiken?", föredrag för tjänstemän på praktikerkonferensen *Mot ett ökat brukarinflytande*, Solna Stad. Erik Eriksson.
- 23 "Brukarinflytande - Om oberoende och makten att leda arbetet", Presentation på konferens för psykiatrianställda, Psykiatri Skåne och NSPH Skåne. Erik Eriksson.
- 30 "Korruption i världens mest rättssäkra stat – är det något att bry sig om?", föreläsning för Riksrevisionens anställda, Riksrevisionen, Stockholm. Gissur Ó Erlingsson.
- 31 "Kommunal korruption i världens mest rättssäkra stat – vad vet vi, vad kan vi göra?", föreläsning på kommunfullmäktiges sammanträde, Finspångs kommun. Gissur Ó Erlingsson.

Juni

- 13 "Korruption i Sverige – skäl att hålla ett vakande öga på kommunsektorn?", föreläsning på Kommunalekonomernas förenings årsmöte, Norrköpings kommun. Gissur Ó Erlingsson.
- 17-22 Planning and policy in Shrinking municipalities, panel på Nordic Geographers Meeting, Stockholms universitet, Josefina Syssner.
- 28 "Regionbildningsprocesser – utmaningar och möjligheter. Erfarenheter från Östergötland." SKL-presentation inför projektledarna i de län som bildar region 2019, Stockholm Johan Wänström.

Juli

- 3 Är landsbygdsdöden en falsk nyhet? East Sweden Business Region, Almedalen, Josefina Syssner.
- 3 Kommunerna och Valfärden. Paneldebatt arrangerad av SKL. Almedalen, Josefina Syssner.
- 4 Popup: Forskningens nytta, Workshop i samarbete med Malmö Högskola, Almedalen, Josefina Syssner.

Augusti

- 17–18 Nätverk för kommuner som krymper, Sigtuna, Josefina Syssner.
- 22 Hur klarar vi välfärdsuppdraget? Regional konferens, SKL, Linköping, Josefina Syssner.
- 28 Hur klarar vi välfärdsuppdraget? Regional konferens, SKL, Stockholm, Josefina Syssner.
- 30 Hur klarar vi välfärdsuppdraget? Regional konferens, SKL, Umeå, Josefina Syssner.
- 31 "Ledarskap och beslutsfattande i kommuner." Motala kommuns bildnings- och fritidsförvaltning, Motala. Johan Wänström.

September

- 4–5 Styrelsemöte, Stiftelsen för kunskapsutveckling inom besöksnäringen, Visby, Josefina Syssner.
- 7 "Corruption in Sweden? Why Should We Care and What do We Really Know", gästföreläsning för utbytesstudenter i statsvetenskap, Linnéuniversitet, Växjö. Gissur Ó Erlingsson.
- 11 Möte, expertgruppen, Parlamentariska kommunutredningen, Josefina Syssner.
- 11 "Samspel region och kommuner för regionalt utvecklingsarbete", presentation vid Region Östergötland, Linköping, Brita Hermelin och Johan Wänström.
- 12 Föredrag och workshop "Att stärka den lokala attraktionskraften", vid konferensen 250 möjligheter i Jönköping. Josefina Syssner och Albin Olausson Algotson.
- 14 "Medborgarna, brukarna och inflytandet inom den kommunala välfärden", föredrag på nätverksträff för kommunstyrelseordföranden och kommunchefer i Östergötland med omnejd. Vimmerby. Erik Eriksson.
- 14 "Integration, arbetsmarknad, entreprenörskap". Forskningspresentation på nätverksträff för kommunstyrelseordföranden och kommunchefer i Östergötland med omnejd. Vimmerby. Martin Klinthäll.
- 18 "Demokratins hälsotillstånd och lokalpolitikerns villkor", föreläsning för politiker och tjänstemän i Motala kommun. Gissur Ó Erlingsson.
- 19 Styrelsemöte, LiU Holding, Linköping, Josefina Syssner.
- 28 Föreläsning, "Välfärdsstat i förändring: en ny relation mellan stat och civilsamhälle". Diakoniceentrum i Linköping, David Ekholm.
- 29 "Ryktet om demokratins förestående kollaps överdrivet", föreläsning, Bokmässan, Göteborg. Gissur Ó Erlingsson.
- 26 Opponent, Patrik Cras disputation, SLU, Josefina Syssner.

Oktober

- 3 Presentation för Sörmland och kommunerna i Sörmland "Strukturomvandlingen utifrån strategiska prioriteringar/insatser från kommuner och regionen", Arlanda, Brita Hermelin
- 4 Presentation av forskning, "Ungdomar och den sociala exkluderingens mekanismer: problem och lösningar i det samtida socialpolitiska landskapet i Sverige". Samverkansgruppen i Skäggetorp. Skäggetorps centrum, Linköping. David Ekholm.
- 4 Stärkt lokal attraktionskraft, workshop, Tillväxtverket, Stockholm, Albin Olausson & Josefina Syssner.
- 4 Workshop på Omsorgskontoret i Linköping. Martin Börjesson presenterar CKS forskningsrapport "Hur bör sociala insatser tillhandahållas?" Moderator: Martin Klinthäll.
- 13 "Blocköverskridande samarbete i kommuner – gör det någon skillnad?" Rotary Norrköping Louis de Geer, Norrköping. Johan Wänström.
- 17-18 Reglab forskarforum i Luleå *Hur kommer den andra digitala revolutionen att påverka regionernas utveckling?* Presenterar "Regionbildning – samspelet mellan regionen och kommunerna", Brita Hermelin.
- 19 Utveckling och anpassning i kommuner som krymper, Kommundirektörsföreningens höstkonferens, Stockholm, Josefina Syssner.
- 20 Presentation av rapporten "Norrköping: City of Immigration, Sessionssalen, Norrköpings kommun och Mastersprogrammet i etnicitet och migration. Martin Klinthäll.
- 25 Presentation "Att stärka den lokala attraktionskraften" för fullmäktige, Åtvidabergs kommun. Albin Olausson Algotson och Josefina Syssner.
- 25 "Samarbete mellan politiker och tjänstemän." Föredrag inför politiskt förtroendevalda inom Söderköpings kommun, Söderköping. Johan Wänström
- 26 "Ledarskap i kommuner utifrån ett historiskt perspektiv." Ledarskap i kommuner – CKS ledarskapsprogram. Rimforsa. Johan Wänström
- 26 "Ledarskap i en kommunal kontext och kravet på kostnadseffektivitet," Ledarskap i kommuner – CKS ledarskapsprogram. Rimforsa, Robert Jonsson.

November

- 6 "Småföretagandets roll för integrationen i Sverige". Forskningspresentation på Samverkansdagen, Linköpings kommun och Linköpings universitet. Martin Klinthäll.
- 9 "Hur möta kommunsektorns utmaningar: samverkan, asymmetri, sammanslagning?", föreläsning, Sveriges kommuner och landstings miljöchefskonferens, Stockholm. Gissur Ó Erlingsson.
- 14 Forskardag, Länsförsäkringar i Stockholm, "Morgondagensarbetskraft: Mångfald, integration och arbete". Forskningspresentation, Martin Klinthäll.

- 24 CKS Ägardialog, Linköping, Martin Klinthäll & Josefina Syssner.
30 Nätverk för kommuner som krymper, Sigtuna, Josefina Syssner.

December

- 5 "Brukare och inflytande – Brukarrepresentanters kooptering i socialtjänst och psykiatri", presentation på boksläpp för boken "Socialt arbete i civilsamhället – Aktörer, former och funktioner", Socialhögskolan, Lunds universitet. Erik Eriksson.
- 7 Moderator, debatt om kunskapsutveckling i besöksnäringen, SKL, Stockholm, Josefina Syssner.
- 8 "Kommuner och regioner som koordinatörer och mobilisatorer för samhällsomvandling och tillväxt" Nätverk för kommunstyrelseordföranden i Östergötland med omnejd, Hallsberg. Brita Hermelin och Johan Wänström.
- 8 "Lessons from 10 years of research into corruption in Sweden", föreläsning för kommunala tjänstemän och politiker från Georgien och Serbien, Internationellt Centrum för Lokal Demokrati, Stockholm. Gissur Ó Erlingsson.
- 10 "Medborgarnas engagemang i skolnedläggningsprocesser." Arena för Tillväxts konferens för krympande kommuner, Arlanda. Johan Wänström
- 13 Styrelsemöte LiU Holding, Linköping, Josefina Syssner.
- 15 Stärkt lokal attraktionskraft, forskningspresentation, Näringsdepartementet, Stockholm, Josefina Syssner.
- 20 "VA-investeringar i kommuner utifrån ett livscykelperspektiv", Svenskt Vatten Utveckling, Stockholm, Robert Jonsson
- 20 Presentation av forskning, "Ungas utanförskap i utsatta stadsdelar – ett underlag för samtal och dialog". FoU-centrum i Linköping. David Ekholm

Undervisning

Förutom att hålla föredrag och delta i konferenser, undervisar lektorer anställda vid CKS regelbundet på utbildningar på både grundnivå och avancerad nivå inom olika ämnesområden på LiU. Under 2017 har CKS medarbetare undervisat inom bland annat statsvetenskap, företagsekonomi, fackspråk, på lärarprogrammet, medie- och kommunikationsvetenskap, mastersprogrammet i etnicitet och migration och socionomprogrammet; liksom varit inbjudna som gästföreläsare vid utbildningar vid Linnéuniversitetet och Universitetet i Bergen, Norge.

Publikationer, vetenskapliga arbeten, mm

CKS rapporter 2017

- 2017:1 Börjeson, Martin: Hur bör sociala insatser tillhandahållas? En studie av Linköpings kommuns arbete med servicetjänster inom socialtjänsten.
- 2017:2 Olausson, Albin & Syssner, Josefina: Att stärka den lokala attraktionskraften: målbilder och genomförande i den lokala utvecklingspolitiken.
- 2017:3 Syssner, Josefina: Verksamhetsberättelse 2016.
- 2017:4 Erlingsson, Gissur Ó & Wittberg, Emanuel: De kommunala bolagen och offentlighetsprincipen.
- 2017:5 Jansson, Ann: Gymnasieskolan i samverkan: mellankommunal samverkan och dess effekter i den lilla kommunen.
- 2017:6 Eriksson, Erik: Kunskapsutveckling som etablering – Om kvalificerade etableringsinsatser och målgruppsinkludering i myndigheters kunskapsproduktion.
- 2017:7 Hermelin, Brita & Johan Wänström: Att organisera för regional utveckling: Erfarenheter från regionbildning i Östergötland.

Vetenskapliga artiklar (peer-review)

- Ekholm, David & Dahlstedt, Magnus (2017) Football for inclusion: examining the pedagogic rationalities and the technologies of solidarity of a sports-based intervention in Sweden. *Social Inclusion* 5(2): 232-240.
- Ekholm, David (2017) Mobilising the sport-based community: the construction of social work through rationales of advanced liberalism. *Nordic Social Work Research* 7(2), 155-167.
- Ekholm, David (2017) Sport-based risk management: shaping motivated, responsible and self-governing citizen subjects. *European Journal for Sport and Society* 14(1): 60-78.
- Erlingsson, Gissur Ó & Gunnar Helgi Kristinsson (2017). "Measuring Corruption: Whose Perceptions Should We Rely On?", *Icelandic Review of Politics & Administration* 12(2), 215-235.
- Erlingsson, Gissur Ó & Jörgen Ödalen (2017). "A Normative Theory of Local Government: Connecting Individual Autonomy and Local Self-Determination with Democracy", *Lex Localis – Journal of Local Self-Government*, 15(2), 325-338.
- Erlingsson, Gissur Ó & Richard Öhrvall (2017). "Vad mandatperioden gör med fullmäktigeledamoten: stärks politiskt självförtroende eller blir man desillusionerad?", *Surveyjournalen* 3(1), 18-37.

- Hermelin, B., Hinchcliffe, G. & Stenbacka, S., (2017) The making of the gourmet restaurateur – masculine ideology, identity and performance, *NORMA - International Journal for Masculinity Studies*.
- Hermelin, B. (2017) Review of *The Rise of the Hybrid Domain* (by Yuko Aoyama with Balaji Parthasarathy) *Regional Studies*.
- Johansson K. (2017) Evidence-based social work in Sweden. From policy to local practice: a long and winding road. *Evidence & policy. Evidence & Policy*. DOI: 10.1332/174426417X15123846324591.
- Meijer, M., & Syssner, J. (2017). Getting ahead in depopulating areas - How linking social capital is used for informal planning practices in Sweden and The Netherlands. *Journal of Rural Studies*, 55. DOI:10.1016/j.jrurstud.2017.07.014
- Persson, Bo (2017). "What shapes research policy at the local government level? The establishment of a research fund in a Swedish municipality.", *The Scandinavian Journal of Public Administration*, 21:4, 77-96.
- Rusten, G & Hermelin, B. (2017): Cross-sector collaboration in upper secondary school vocational education: experiences from two industrial towns in Sweden and Norway, *Journal of Education and Work*, DOI: 10.1080/13639080.2017.1366647
- Syssner, J & Hjerpe, M. (2017) 'Destination Management Professionals Expectations on Local Governments', *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*.
- Syssner, J. & Meijer, M. (2017) 'Informal planning in depopulating rural areas. A resource-based view on informal planning practices', *European Countryside*.

Böcker, bokkapitel och annan vetenskaplig publicering

- Brommesson, Douglas, Gissur Ó Erlingsson, Johan Karlsson Schaffer & Jörgen Ödalen (2017). "Högskolepedagogiska meriter – en valuta med svag kurs?", i Agnafors, Marcus (red.), *Kommodifiering i högre utbildning*. Stockholm: Daidalos.
- Ekhholm, David (2017) 'Midnight Basketball – om relationen mellan ras, sport och neoliberalism i det urbana USA'. Recension av Hartmann, D. *Midnight Basketball: Race, Sports, and Neoliberal Social Policy*. Idrottsforum.org.
- Eriksson, Erik (2017) "brukarinflytande inom snäva resursramar", i Syssner, Josefina, Sören Häggroth & Ulf Ramberg (red.) *Att äga framtiden. Perspektiv på kommunal utveckling*. Linköping: Linköpings universitet.
- Eriksson, Erik (2017) "Brukarrörelsen som drivkraft för en mer (psyko) social psykiatri" i Englander, Magnus och Ingvarsdotter, Karin (red.) *Socialpsykiatrins grunder – Människans villkor*. Malmö: Gleerups.

- Eriksson, Erik (2017, i tryck). 'Brukare och inflytande – brukarrepresentanters kooptering i socialtjänst och psykiatri', i Linde, Stig och Scaramuzzino, Roberto (red.) *Socialt arbete i civilsamhället – aktörer, former och funktioner*. Lund: Studentlitteratur.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017). "Toppolitikens arbetsmiljö och hälsa: Begär vi för mycket av våra lokala ledare?", i Syssner, Josefina, Sören Häggroth & Ulf Ramberg [red.] *Att äga framtiden*. Linköping: Linköping University Press.
- Erlingsson, Gissur Ó & Jörgen Ödalen (2017). "Lokal självstyrelse – vacker princip som får ge vika för statsmaktens pragmatism?", i Syssner, Josefina, Sören Häggroth & Ulf Ramberg [red.] *Att äga framtiden*. Linköping: Linköping University Press.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017). "Svenskens sviktande kärlek till kommunnivån", i Andersson, Ulrika med flera [red.] *Larmar och gör sig till*. Göteborg: SOM-institutet.
- Hermelin, B. (2017) "Lokal utveckling efter de-industrialiseringen". I: Syssner, J. et al. (red.) *Att äga framtiden. Perspektiv på kommunal utveckling*.
- Johansson, K (2017) "Socialtjänsten utvecklas med stöd i forskningen". I *Att äga framtiden Perspektiv på kommunal utveckling*. Josefina Syssner, Sören Häggroth och Ulf Ramberg red. Centrum för kommunstrategiska studier (CKS) LiU Linköping University Electronic Press. s157-169.
- Johansson, K. "Efter EBP eller brukaren som försvann" i *Kommunal ekonomi sammanfattning av artikel 2017:4 29-39*.
- Jonsson, R., Thomasson, A., (2017). "Aktivt ägarskap är nyckeln", i Syssner, Josefina, Sören Häggroth & Ulf Ramberg [red.] *Att äga framtiden*. Linköping: Linköping University Press.
- Klinthäll, M. & Sundin, Elisabeth (2017) "The Older as Entrepreneurs - a Diversified Group: Illustrated through entrepreneurship in technical consultancy and artistic and literary work" in Aaltio, I., Mills, J.H. & Mills, A.J. (eds.), *Ageing, Organizations and Management: Constructive Discourses and Critical Perspectives*. London: Palgrave Macmillan.
- Syssner, J. (2017). 'Plan B – att hantera befolkningsminskning i kommuner', i Jordbruksverket (red.) *Så här ligger landet, Jönköping*.
- Syssner, Häggroth, Ramberg (red.) (2017) *Att äga framtiden. Perspektiv på kommunal utveckling*. LiU Press.
- Wänström, Johan (2017) *Bortom starke man. I Att äga framtiden – Perspektiv på kommunal utveckling*, i Syssner, Josefina, Sören Häggroth & Ulf Ramberg [red.] *Att äga framtiden*. Linköping: Linköping University Press.

Rapporter

- Roland Almqvist, Roland, Pierre Donatella, Viveka Nilsson, Ulf Ramberg och Johan Wänström. Resursanpassning och utveckling av kommunal verksamhet. Sammanfattning och slutord från det andra Nationella kommunforskningsprogrammet. Det Nationella kommunforskningsprogrammet Rapport 41: KFi 2017.
- Erlingsson, Gissur & Richard Öhrvall (2017). *Fullmäktigeledamoten och mandatperioden*. Stockholm: Sveriges kommuner och landsting.
- Erlingsson, Gissur Ó & Emanuel Wittberg (2017). "Easier said than done? Implementing RTI-laws in Sweden", QoG Working paper no 2017/13. Gothenburg: The Quality of Government Institute.
- Wänström, J. (2017) En stark regionalmakt? Kommunstorlekens betydelse för förväntningarna på och erfarenheterna av det regionala utvecklingsarbetet. Göteborg: Det nationella kommunforskningsprogrammet, Rapport 39.
- Jonsson, Robert (2017) Organisering och styrning av kommunal VA-verksamhet – En studie av förmågor, brister och förbättringspotential, Stockholm, Svenskt Vatten Utveckling (SVU-rapport) 2017 – 15.

Konferensbidrag

- Ekholm, David & Dahlstedt, Magnus. Sport as a means of social inclusion: civil society and the association-like intervention as a venue for welfare provision and governing. The National Conference on Social Work Research, 12 juni, Umeå, Sweden.
- Eriksson, Erik. Public Service User Involvement and the User Movement's Mobilization for Change. 2nd Conference on Street-level Research in the Employment and Social Policy Area, Aalborg University, Köpenhamn (21-22 juni 2017).
- Eriksson Erik. When citizen become customers – A discursive shift at work. Nationell paperkonferens i socialt arbete, Umeå universitet, Umeå (12-13 juni 2017).
- Eriksson, Erik (2017). The impact of public user involvement on user movement mobilization. 2nd Conference on Street-level Research in the Employment and Social Policy. Aalborg University, Copenhagen Campus.
- Erlingsson, Gissur Ó & Richard Öhrvall (2017). Does formal political involvement increase political efficacy? The case of newcomers to local councils in Sweden, Nordic Political Science Association, Odense, Syddansk universitet.

- Erlingsson, Gissur Ó & Emanuel Wittberg. They talk the talk, but do they walk the walk? Implementing RTI-legislation in Sweden. Nordiska kommunforskarkonferensen, Reykjavik (1-3 december 2017).
- Olausson, Albin & Elin Wihlborg. The legitimacy of political entrepreneurs in networks – lessons from local development projects in Swedish municipalities. Nordiska kommunforskarkonferensen, Reykjavik (1-3 december 2017).
- Persson, Bo and Brita Hermelin “Mobilising for change in Vocational Education and Training in Sweden – A Case Study of the ‘Technical College’ scheme”, uppsats presenterad vid Nordiska kommunforskarkonferensen, Islands Universitet, Reykjavik, 1-3 december 2017.
- Syssner, Josefina & Robert Jonsson (2017). Local adaption policy as a supplement to local growth policy, Nordic Geographers Meeting 2017 vid Stockholms universitet.
- Wänström, Johan. Tungan på vågen, blockpolitik och koalitionsbyggande i ett nytt parlamentariskt landskap. Statsvetenskapliga förbundets årsmöte 2017. Karlstad (5 oktober).

Populärvetenskapliga artiklar, krönikor, debattinlägg

- Erlingsson, Gissur Ó (2017-11-21). ”Myndigheter måste följa lagen”, Publikt. Debattinlägg.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017-11-02) ”Slå ihop kommuner, men med förnuft”, Dagens Samhälle. Debattinlägg (replikväxling).
- Erlingsson, Gissur Ó (2017-10-26). ”Slå samman kommuner är långt ifrån en universallösning”, Dagens Samhälle. Miniessä/debatt.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017-09-28) ”Inga avhopp skickar Trosas politiker i topp”, Södermanlands Nyheter. Krönika.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017-09). ”Svenskarna har stark tilltro till staten”, Tidskriften Folkuniversitetet nr 3/2017. Krönika.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017-09-30) ”Äldre är väl representerade ute i kommunerna”, Södermanlands Nyheter. Krönika.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017-08-16). ”År utlokalisering av statliga myndigheter en god idé”, Södermanlands Nyheter. Krönika.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017-06-13). ”Bekämpa hot och våld mot politiker”, Södermanlands Nyheter. Krönika.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017-05-27). ”Majoritetsstyre hade varit värt ett försök”, Södermanlands Nyheter. Krönika.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017). ”Korruption i svenska kommuner”, Kommunal ekonomi, nr 4, 2017.

- Erlingsson, Gissur Ó & Douglas Brommesson (2017-05-02) "Docent- och professorskrav bör inte avgöras av var man råkar vara anställd", Curie. Debattinlägg.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017-04-22) "Det finns goda argument för mer jämställda kommunbolag", Södermanlands Nyheter. Krönika.
- Erlingsson, Gissur Ó (2017-03-29) "Efterlyses: Bättre regelefterlevnad, hårdare sanktioner när det kommer till kommunalt partistöd", Södermanlands Nyheter. Krönika.
- Erlingsson, Gissur (2017-02-04). "Vid kommunal växtvärk krävs goda förlorare", Södermanlands Nyheter. Krönika.
- Erlingsson, Gissur (2017-01-14) "Misstron mot kommunerna är orättfärdig", Södermanlands Nyheter. Krönika.
- Jonsson, Robert (2017) "Forskarhörnan, Svenska skolmarknader och retoriska trick" Kommunal ekonomi, nr 1, 2017.
- Jonsson, Robert (2017) "Forskarhörnan, Kommunala ekonomichefer och offentliga ekonomer" Kommunal ekonomi, nr 2, 2017.
- Jonsson, Robert, Wänström, Johan (2017) "Den komplexa ekonomichefen" Kommunal ekonomi, nr 2, 2017.
- Jonsson, Robert (2017) "VA-investeringar skjuts på framtiden" Kommunal ekonomi, nr 2, 2017.
- Jonsson, Robert (2017) "Forskarhörnan, Om kommunal samhällsbyggnad", Kommunal ekonomi, nr 3, 2017.
- Jonsson, Robert (2017) "Forskarhörnan, Efter NPM, samverkan och några ord om korruption", Kommunal ekonomi, nr 4, 2017.
- Jonsson, Robert (2017) "Forskarhörnan, Omvärldsbevakning och innovation", Kommunal ekonomi, nr 5, 2017.
- Jonsson, Robert (2017) "Forskarhörnan, Att äga (eller inte äga) framtiden", Kommunal ekonomi, nr 6, 2017.

CKS uppsatstävling

CKS utlyser årligen ett pris för "Årets kommunuppsats". Tävligen har pågått i många år, och det finns en stor ämnesbredd i de bidrag som vunnit. Antalet uppsatser som har inkommit till CKS för bedömning har ökat över perioden med 15 uppsatser år 2000 till 24 uppsatser år 2010 och 36 uppsatser år 2017.

Vinnare under året 2017 heter Ann Jansson. Hon har tilldelats priset för sin uppsats *Gymnasieskolan i samverkan - Mellankommunal samverkan och dess effekter i den lilla kommunen*. Detta är en masteruppsats i statsvetenskap, vid Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI) vid Linköpings universitet. Uppsatsen syftar till att beskriva och förklara hur samverkan som strategi för små kommuner är en lösning för att organisera utbildning med avseende på gymnasieskolan. Här studeras mellankommunala samarbeten i form av gymnasieförbund. Uppsatsen diskuterar de mellankommunala samarbetena utifrån resursperspektiv och demokratiper-

spektiv och hur dessa aspekter samspelar eller står i motsättning till varandra. Prissumman, 20 000 SEK, delades ut vid CKS Jubileumskonferens i Norrköping den 16 november. Uppsatsen har publicerats i CKS rapportserie (Rapport 2017: 5).

CKS Nyhetsbrev

CKS Nyhetsbrev har utkommit med fyra nummer och har bland annat skickats till samtliga ordinarie ledamöter i länets kommun- och landstingsfullmäktige samt till samtliga institutioner vid Linköpings universitet. Anna Valentinsson har skrivit, fotat och redigerat nyhetsbrevet och artiklarna publiceras även elektroniskt på webben, LiU-nytt och CKS-bloggen. Upplagan är cirka 1 900 exemplar.

Nyhetsbrevet distribueras både i tryckt och elektronisk form (pdf via e-postutskick).

CKS synlighet i media

Vetenskapliga publiceringar, CKS rapportserie och liu.se är fundamenten för att sprida verksamhetens forskningsresultat tillsammans med nyhetsbrev, sociala medier och kommunikation forskare till forskare. Samtidigt vill vi att våra forskningsresultat ska nå ut och komma till nytta i det omgivande samhället och en kanal att få spridning för våra forskningsresultat är genom media.

Det här är en sammanfattning av hur CKS syns i traditionella medier, främst i form av dagspress och etermedia under 2017. Underlaget till den här sammanställningen hämtades från Mediarkivet den 5 mars 2018. Mediarkivet samlar nyheter från tryckta och digitala redaktionella medier samt radio och tv, men också vissa utvalda webbplatser såsom Linköpings universitets nyhetsflöde och LiU:s pressmeddelanden.

CKS synlighet

En sökning på frasen "Centrum för kommunstrategiska studier" under 2017 i Mediarkivet, genererar 80 träffar. Eftersom resultatet innehåller en rad parallellpubliceringar av samma nyhet, bryter vi istället ner resultatet i vilka publicistiska sammanhang som CKS förekommer.

Händelse- och nyhetsbevakning

En nyhet som fick stort genomslag var när Josefina Syssner, forskare och då föreståndare för CKS, hamnade på femte plats i tidningen Lands topp 100-lista "Årets lantis" som TT gjorde text om och som publicerades över hela landet. Lokala versioner gjordes också, framförallt i östgötsk press. Nyhet också på liu.se.

Andra exempel på publicitet är när forskare talar på temadagar, öppna seminarier och andra forum som media bevakat. Exempel på detta är Josefina Syssner på "92 möjligheter" på Gotland; "Något lurigt i Finspång?" ledare i Folkbladet efter att Gissur Ó Erlingsson talade på kommunfullmäktige i Finspång; CKS-seminarium i Valdemarsvik om äldreomsorg "Så ska framtidens äldreomsorg klaras" i Norrköpings Tidningar och Östgöta Correspondenten; "Hon vill göra landsbygd till en valfråga", ATL om Josefina Syssners medverkan i Almedalen.

Omnämnande av forskningsresultat från CKS.

När media skriver om vår forskning, antingen genom att intervjua forskare eller hänvisa till vår forskning. Exempelvis "Resultatet blir svårtolkat", om kommunala folkomröstningar i Arvika Nyheter; "Arbetsgivares krav pressar politikerna" i Dagens Samhälle; "Förtroendet för politikerna ökar", krönika i Nerikes Allehanda; "Livskraft finns och känns i inlandet", Folkbladet, "För långsamma att lämna ut handlingar" SVT Nyheter Öst. "Jäv i kommunala bolag", Västerviks-Tidningen.

Egna debattartiklar/krönikor

När vi skriver debattinlägg eller någon av våra forskare skriver krönikor på fast plats, t.ex. "Politiken måste äga framtidens ödesfrågor" Dagens Samhälle i samband med lanseringen av Att äga framtiden. "Slå samman kommuner är långt ifrån en universallösning" Gissur Erlingsson i Dagens Samhälle. Hit hör också Robert Jonssons krönikor i Kommunal Ekonomi.

CKS-forskare uttalar sig rollen som expert

När media kontaktar universitetet eller våra forskare direkt för att få kunskap, kommentar eller analys av ett skeende, såsom "Ågren tar strid för sin GD-tjänst" Folkbladet; "Vänster och höger är inte alltid relevant", Dagens Samhälle. En CKS-forskare som fått stort genomslag som expert är Johan Wänström, som förekommer i många tidningsartiklar i både riks- som lokalpress och i radio. Andra CKS-forskare som söks upp är Joseфина Syssner och Gissur Ó Erlingsson.

Pressmeddelanden

Både våra egna och sådana som samarbetspartners skickat ut där våra forskare – eller organisationen som sådan – medverkar. Exempel på detta är "Lägre förtroende för den svenska kommunnivån än för riksnivån", PM från SOM-institutet. "Norrköping - City of Immigration", Norrköpings kommun.

Egna pressmeddelanden: Martin Klinthäll ny föreståndare för CKS (2017-05-23); Bara hälften lämnar ut allmänna handlingar skyndsamt (2017-09-26); Politikerna måste ta grepp om kommunernas framtidsfrågor. (2017-11-06).

Kommentar

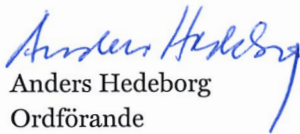
Att kommunicera forskning är ett långsiktigt och lågfrekvent arbete. Genom att göra forskningen tillgänglig via pressmeddelanden och populärvetenskapliga artiklar gör vi forskningen tillgänglig för målgrupper utanför akademien.

Att våra forskare också spontant kontaktas av media kan ses som ett kvitto på CKS starka ställning inom svensk kommunforskning. I rollen av experter och sakkunniga kan våra forskare förklara eller analysera ett skeende och i en tid då kunskapsresistens och filterbubblor är en realitet, kan vi bara understryka vikten av kunskap som vilar på en vetenskaplig grund.

Att vara tillgänglig för media går också i linje med universitetets ambitioner: LiU hamnade i topp i den årliga undersökningen "PR-barometern samhälle" där journalister får bedöma arbetet med medierelationer vid 26 myndigheter, universitet och intresseorganisationer i Sverige. I den senaste undersökningen som presenterades i februari 2018, får Linköpings universitet bland de högsta betygen när det gäller generell öppenhet i organisationen och för experters förmåga att uttala sig tydligt. (<https://old.liu.se/insidan/nyhetsarkiv/1.737737?l=sv>)

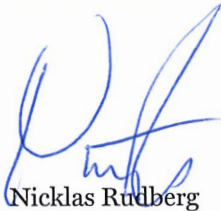
Centrum för kommunstrategiska studier, Linköpings universitet,
Norrköping i mars 2018.

**Företrädare för
kommunerna**

Anders Hedeberg
Ordförande

Per Ziljät

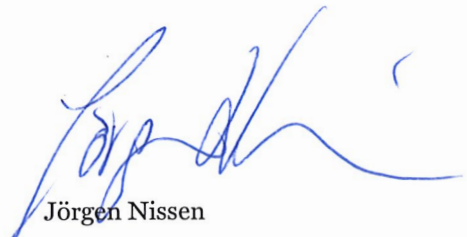

Anna Nilsson

Nicklas Rudberg

Maria Gillberg

Linköpings universitet

Karin Axelsson

Jörgen Nissen

Peter Värbrand

Marie Jansson

Martin Klinthäll
Föreståndare

Bilaga - CKS egna publikationer

Rapporter tidigare utgivna av CKS

2016

- 2016:1 Den nyttiga kritiken: om interaktiv metod inom svensk kommunforskning. Joseфина Syssner, Kerstin Johansson, Gissur Erlingsson, Brita Hermelin, Robert Jonsson, Sabrina Thelander, Johan Wänström.
- 2016:2 Att ta ansvar för gamla synder: en studie av medborgarattityder till Miljöprojekt Valdemarsviken. Dick Magnusson
- 2016:3 Verksamhetsberättelse 2015. Joseфина Syssner.
- 2016:4 Lokal samverkan, tillväxt och omställning: Studier från industriregioner i Sverige och Norge. Brita Hermelin och Grete Rusten.
- 2016:5 Omsorgen om landsbygdens äldsta: Kommuner och civilsamhälle i fokus. Anna Elmqvist, Marianne Abramsson, Elisabet Cedersund.
- 2016:6 Kommunal styrning och koalitionsbildning i ett nytt parlamentariskt landskap: Utmaningar och möjligheter. Johan Wänström.
- 2016:7 Lean i äldreomsorg - en cylinderformad kloss i ett fyrkantigt hål? Julia Carlsson och Jennifer Mattsson.
- 2016:8 En urvattnad glimt av något som kunde blivit bra: professionella i socialtjänsten och den evidensbaserade praktiken. Kerstin Johansson och Mattias Fogelgren.
- 2016:9 Den kommunala ekonomichefen: En motvillig maktaktör i en föränderlig ledningsorganisation. Robert Jonsson och Johan Wänström.

2015

- 2015:1 Verksamhetsberättelse 2014 Centrum för Kommunstrategiska studier
- 2015:2 Att lokalisera ekonomin - Lokalekonomiska analyser, snedställdhet, kvinnors företagande och hållbar landsbygdsutveckling. Martin Hultman
- 2015:3 Kommun och företag i samarbete för lokal utveckling - exemplet Mjölby. Brita Hermelin och Kristina Westermark
- 2015:4 Vårdcentralen och det ömtåliga hjärtat. Björn Grip
- 2015:5 Avknoppningar av kommunala verksamheter - i behov av nya regler? Gvidas Cerneckis och Björn Thuresson
- 2015:6 Lokal forskningspolitik - ett nytt kommunalt politikområde? Bo Persson och Joseфина Syssner

2014

- 2014:1 Kommunstrategiska perspektiv - Demokrati, organisation, kunskap och samhällsförändring.
Red: Brita Hermelin.
- 2014:2 Ledarskap i offentlig och kommunal verksamhet - en kartläggning av forskning vid Linköpings universitet. Daniel Lundqvist.
- 2014:3 CKS Verksamhetsberättelse 2013.
- 2014:4 Politik för kommuner som krymper.
Josefina Syssner.
- 2014:5 Kommun och företag i samarbete för lokal utveckling – exemplet Finspång.
Brita Hermelin och Erik Edwardsson.
- 2014:6 Hur styrs och granskas kommunala bolag? Erfarenheter och lärdomar från Norrköpings kommun. Gissur Ó Erlingsson, Mattias Fogelgren, Fredrik Olsson, Anna Thomasson och Richard Öhrvall.
- 2014:7 Visionen om staden – att utveckla en stadsvision i dialog med medborgarna.
Erik Edwardsson, Nadja Kangasvieri och Josefina Syssner.
- 2014:8 Det allmännas skadeståndsansvar vid underlåtenhet – En studie av Landskrona-domens effekter.
Victor Nilsson.

2013

- 2013:1 Ramar för verksamheten vid Centrum för kommunstrategiska studier 2013 – 2015. CKS.
- 2013:2 Att följa trådar - textila företagare i samverkan.
Johanna Nählinder, Ulla-Karin Hellsten, Maria Silfverhielm, Elin Wihlborg och Kajsa Ellegård.
- 2013:3 Om etik och förtroende i kommunerna.
Nina Nikku.
- 2013:4 CKS Verksamhetsberättelse 2012.
- 2013:5 Kommunala projekt och nätverk för hållbar utveckling.
Ana Stanojeic och Brita Hermelin.
- 2013:6 Brottsprevention i Östergötland – en kartläggning av aktiviteter och kunskapsläge.
Lena Henrikson och Kerstin Johansson.
- 2013:7 Den nya kulturekonomin: Kreativ ekonomi, kulturellt entreprenörskap och platsmarknadsföring i Norrköping.
Erling Bjurström, Martin Fredriksson och Per Möller.
- 2013:8 Måluppfyllelse i välfärden – Tillämpning av intern kontroll i kommunal verksamhet.
Jessica Jönsson och Tilda Lindell.

2012

- 2012:1 En kartläggning av kommunala arbetsmarknadsåtgärder i Östergötland.
Jenny Andersson och John Boman.
- 2012:2 CKS Verksamhetsberättelse 2011
- 2012:3 Stor skillnad: om ojämlik hälsa i Linköping och Norrköping.
Tomas Faresjö och Hans Nilsson.
- 2012:4 Övergångsprocessen från skola till vidare studier och arbete: Intervjuer med unga vuxna med ADHD och Aspergers syndrom.
Anette Kjellberg och Kristina Hellberg.

2011

- 2011:1 CKS verksamhetsberättelse 2010.
- 2011:2 Äldreforskning vid Linköpings universitet: en sammanställning av kunskapsläget, Anna Elmquist.
- 2011:3 Mot arbetslivet med skyddsnet: Slutrapport från den externa utvärderingen av Tänk OM, ett projekt i Linköping och Norrköping finansierat av Europeiska Socialfonden 2008-2011, Susanne Urban.
- 2011:4 Strategiskt och verkningsfullt? Ledningsverktygs bidrag till kommuners hållbarhetsarbete, Sara Gustafsson och Olof Hjelm.
- 2011:5 Går det att vända utvecklingen i utsatta bostadsområden? Exemplet Navestad/Ringdansen i Norrköping. Åsa Bråmås.

2010

- 2010:1 Samtal pågår... från forskare till politiker och tjänstemän i kommuner. En antologi sammanställd av Tora Friberg och Sabrina Thelander.
- 2010:2 Ramar för verksamheten vid CKS 2010-2012 .
- 2010:3 Verksamhetsberättelse 2009.
- 2010:4 Politikens villkor: Om engagemang och avhopp i politiken
Gissur Ó. Erlingsson och Richard Öhrvall.
- 2010:5 Lokal och regional näringslivspolitik – konkurrens, samarbete, utveckling Bo Persson
- 2010:6 Lokalsamhället och vardagens transporter – berättelser från Vadstena, Åtvidaberg och Ljura i Norrköping
Karolina Isaksson.

2009

- 2009:1 Verksamhetsberättelse 2008.
- 2009:2 Partidemokrati på landstingsnivå. Kunskapsinventering med empiriska illustrationer. Gissur Ó. Erlingsson.
- 2009:3 Lyssna och lära, tala och tänka. En kunskapsarena för universitet och kommuner. Tora Friberg och Mats Brusman.

- 2009:4 Hur möter östgötakommunerna klimatfrågan? En kartläggning av risker, sårbarhet och anpassning inför klimatvariationer och klimatförändringar.
Madelaine Johansson, Mattias Hjerpe, Louise Simonsson och Sofie Storbjörk.

2008

- 2008:1 Vad innebär ett "serviceinriktat" förhållningssätt? Pilotstudie i Linköpings kommun. Gunnel Östlund och Marie Gustavsson Holmström.
- 2008:2 Lösa knutar och knyta band. Erfarenheter och effekter av ett projekt om vuxnas lärande, samverkan och regional tillväxt.
Josefin Brüde Sundin.
- 2008:3 Verksamhetsberättelse 2007
- 2008:4 Industriarb och kulturmiljöpolicy i stadsförnyelseprocesser: Norrköping, Baltimore och Milano.
Mattias Legnér.

2007

- 2007:1 I skolans vilja att åtgärda "hedersrelaterat" våld: etnicitet, kön och våld.
Sabine Gruber.

2006

- 2006:1 Omslaget – ett projekt med genomslag. Utvärdering av ett kvalitetsarbete inom handikappverksamheten i Norrköpings kommun.
Marie Gustavsson Holmström, Helena Forne-Wästlund.
- 2006:2 Utvärdering av projektet "Barns och ungdomars bästa".
Eva Marie Rigné, Kristina Hellberg, Marie Gustavsson Holmström, Ingrid Hyllander och Maria Monahov.
- 2006:3 Två kulturstäder. Kultur och politik på lokala arenor.
Lena Gemzöe, Anne-Li Lindgren och Johan Fornäs.
- 2006:4 "Inte en stenöken till!" Kampen om stadens mötesplatser och kollektivtrafikens plats i stadsplanering och stadsliv.
Mats Brusman.
- 2006:5 Demokratisk dialog eller kamp om dagordningen? Studier av kommunikationen mellan kommuner, massmedier och medborgare i Östergötland.
Geoffrey Gooch, Bo Persson och Gabriella Jansson.
- 2006:6 Tålmodets praktik. En studie om socialt arbete med barn och unga i svårigheter.
Susanne Severinsson.
- 2006:7 Samverkan som överlevnadsstrategi? En sammanställning av betydelsefulla förhållanden för kommunal samverkan.
Leif Jonsson, Monica Rosander.

2005

- 2005:1 Östgötar - finns dom? Om östgötska identiteter och den roll de spelat och kan spela för samhällsförändringen.
Peter Aronsson, Lars Kvarnström och Helena Kåks.
- 2005:2 Sommarteater i kommunerna. Former och förutsättningar.
Bodil Axelsson och Bengt-Göran Martinsson.
- 2005:3 Ett gränslöst ledarskap i Östergötland? Det kommunala ledarskapets praktik genom samverkan och nätverk.
Johan Mörck.
- 2005:4 Kommunala samverkansmönster. En kartläggning av interkommunal samverkan i östgötaregionen.
Lena Hådal, Monica Kastensson och Monica Rosander.
- 2005:5 Målsättningar och verklighet - vård och omsorg i kommunal regi.
Ingemar Nordin, Per-Erik Liss och Tommy Svensson.
- Bok Campus Norrköping. En studie i universitetspolitik.
Ann-Christin Cederborg, Björn-Ola Linnér och Roger Qvarsell
- Bok RISK. Om kvinnors erfarenhet och fysisk planering.
Birgitta Andersson.

2004

- 2004:1 Persontransporternas vita fläckar.
Tora Friberg, Mats Brusman och Micael Nilsson.

2003

- 2003:1 Kommunal kvalitetsarbete i samverkan – En sammanfattande utvärdering av ett regionalt utvecklingsprojekt.
Maria Arvidsson.
- 2003:2 Etik, politik och ekonomi. Om normer och värden i de kommunala nämndernas arbete.
Nina Nikku.
- 2003:3 Näringslivsklimat i kommunerna: en fråga om kultur och samspel.
TiiaRiitta Granfelt och Anders Hjort af Ornäs.
- 2003:4 Östra Götaland – förutsättningar för regional utveckling.
Reinhold Castensson.
- 2003:5 Ung i Motala 2002. Lokal uppföljning av ungdomspolitiken i Motala kommun.
Marie Gustavsson Holmström och Maria Arvidsson.

2002

- 2002:1 Marielundsprojektet i Norrköping – Fyra års utvecklingsinsatser utvärderas. Eva Lindblad.
- 2002:2 Östsam – ett regionalt projekt i tiden.
Nils-Eric Hallström.

2001

- 2001:1 Bristen på politiker – ett demokratiskt dilemma.
Nils-Eric Hallström.
- 2001:2 Östergötland – en innovativ miljö?
Charles Edquist och Hans Sjögren.
- 2001:3 Lokala styrelser med föräldramajoritet – inflytande på riktigt eller på låtsas?
Gunnel Colnerud, Kjell Granström och Ingegerd Zetterholm Ankarstrand.
- 2001:4 Försöksverksamhet med brukarstyrelse på ett äldreboende i Vadstena kommun.
Siv Larsson.
- 2001:5 Var slutar Östergötland som funktionell region? En diskussion om begreppet region i en föränderlig tid med exempel från Kinda kommun.
Hans Lönegren.
- 2001:6 Social bundenhet och regional utveckling. Studenter vid Campus Norrköping väljer arbets- och bostadsort.
Fredrik Sunnergren.

1999

- 1999:1 Utvärdering i kommunerna. En handbok: Hur man gör och Hur man tänker.
Glenn Hultman och Björn Eklund.
- 1999:2 Östergötlands ungdomar och högskoleutbildning. En förstudie.
Siv Larsson.
- 1999:3 Småföretagandes kultur: det saknade sammanhanget.
Tiia Riitta Granfelt och Anders Hjort af Ornäs.
- 1999:4 Scenarier för handlingsberedskap och hållbar utveckling.
Abdul Khakee.

1998

- 1998:1 Vadstenamodellen – utveckling eller tidsfenomen? En studie av arbetet med en modell för kvalitets- och verksamhetsutveckling i nio kommuner.
Lars-Åke Gustafson.
- 1998:2 Arbete eller bidrag. En attitydundersökning bland arbetslösa ungdomar och ledande kommunpolitiker.
Nils-Eric Hallström.
- 1998:3 Planering och utvärdering – två oskiljaktiga begrepp. En uppsats kring sambandet mellan planering och utvärdering.
Abdul Khakee.

1997

- 1997:1 Arbetslöshet, sysselsättning, försörjning. En studie av kommunernas insatser mot arbetslösheten i Östergötland.
Nils-Eric Hallström.

Innovativa kommuner

2008

- 2008:1 Ramar för verksamheten vid Centrum för kommunstrategiska studier perioden 2007-2009.
- 2008:2 Uppföljning av licentiat- och doktorandprojekt finansierade av Centrum för kommunstrategiska studier.
Mats Brusman och Anneli Persson Kuylenstierna.

2007

- 2007:1 Kunskapandets och den lokala politikens utmaningar – en idéskrift till ett forskningsprogram.
Eva Marie Rigné, Elin Wihlborg, Leif Jonsson, Kalle Bäck och Sten Andersson

2006

- 2006:1 Kommunal forsknings- och utvecklingspolitik.
Leif Jonsson, Björn Eklund, Tora Friberg, Elisabeth Sundin
- 2006:2 Kommuner och universitet – ett resonemangsparti eller kärleksäktenskap?
Eva Marie Rigné

2005

- 2005:1 Kollektivtrafikpolitik, kunskapsutveckling och förnyelsearbete. Exemplet Östergötland.
Sofie Storbjörk
- 2005:2 Socialpolitik, kunskapsutveckling och förnyelsearbete i socialt arbete: Exemplet Östergötland. Kerstin Johansson

2004

- 2004:1 Kunskap som redskap. Forskningsprogram 2003-2005.

2003

- 2003:1 Ledningsnätverk för kommunal förnyelse. Ett regionalt samarbete mellan forskning och praktik.
Leif Jonsson och Sven-Inge Arnell
- 2003:2 CKS – en östgötsk innovation. Centrum för kommunstrategiska studier 1990-2002. Karin Sandberg

Verksamhets- berättelse 2017

Centrum för kommunstrategiska studier (CKS) är ett centrum för forskning, utveckling och samverkan vid Linköpings universitet.

Det övergripande målet för CKS är att bredda och fördjupa den kommunstrategiskt relevanta kunskapsbildningen, till stöd för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Ambitionen är att CKS ska utgöra ett nationellt kraftcentrum för strategisk kommunforskning och fungera som en vetenskaplig resurs i kommunernas övergripande utvecklingsarbete.

Detta är 2017 års verksamhetsberättelse.